

Δυτική Ματιά

Με τη Στήριξη

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ
ΔΥΤΙΚΗΣ
ΕΛΛΑΔΑΣ

χέρια αντίχεις!

ΣΙΔΕΡΗΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ

«ΔΥΤΙΚΗ ΜΑΤΙΑ»

Ενημερωτικό & Κοινωνικό Περιοδικό
για θέματα Ατόμων με Αναπηρία
Τεύχος 5ο

Ιδιοκτησία:

Περιφερειακή Ομοσπονδία Ατόμων με Αναπηρία
Δυτικής Ελλάδας & Νοτίων Ιονίων Νήσων
(Π.ΟΜ.ΑμεΑ Δ.Ε. & Ν.Ι.Ν.)

Διεύθυνση: Ακτή Δυμαίων 5, Πάτρα, ΤΚ: 26222

Τηλ. & Φαξ: 2610 362127

Ιστοσελίδα: www.pomameadytnin.gr

E-mail: pomamea_dit@hotmail.com

Facebook: ΠΟΜΑμεΑ Δυτικής Ελλάδας & Νοτίων
Ιονίων Νήσων

Εκδότης: Το Διοικητικό Συμβούλιο της
Π.ΟΜ.Α. με Α Δ.Ε. & Ν.Ι.Ν.

Πρόεδρος: Χαροκόπος Αντώνιος

Αντιπρόεδρος Α': Παπαναγιώτου Παντελής

Αντιπρόεδρος Β': Βαρδακαστάνης Φίλιππος

Γενική Γραμματέας: Παναγοπούλου Βασιλική

Αν. Γενική Γραμματέας: Ρηγοπούλου Αγαθή

Ταμίας: Παπαστεφανάτος Γεράσιμος

Αν. Ταμίας: Μπίκου Χριστίνα

Οργανωτική Γραμματέας: Ιβάντισκ Ουλιάνια

Αν. Οργανωτικός Γραμματέας: Τασιούλης Γεώργιος

Μέλος Α': Παπανικολόπουλος Γεώργιος

Μέλος Β': Φλωροπούλου Παναγιώτα

Συντακτική Ομάδα:

Γούλα Βασιλική

Ιβάντισκ Ουλιάνια

Παναγοπούλου Βασιλική

Τσίχλα Κωνσταντίνα

Χαλκιάπουλος Δημήτρης

Χαροκόπος Αντώνιος

Δημοσιογραφική επιμέλεια-Συνεντεύξεις:

Τσίχλα Κωνσταντίνα

Έργο εξωφύλλου:

Σίδερης Δημήτριος

Σελιδοποίηση, Εκτύπωση, Βιβλιοδεσία:

Εκτυπώσεις Κωνσταντινόπουλος

Η συντακτική, δημοσιογραφική και φιλολογική
επιμέλεια καθώς και οι συνεντεύξεις
πραγματοποιήθηκαν χωρίς αμοιβή από εθελοντές

Το περιοδικό διανέμεται δωρεάν.

Δημιουργήθηκε με τη στήριξη της Περιφέρειας
Δυτικής Ελλάδας και του Κέντρου Κοινωνικής
Πρόνοιας Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

- Editorial σελ. 3
- Άρθρο κ. Αντώνη Χαροκόπου σελ. 3
- Άρθρο κ. Χαράλαμπου Μπονάτου σελ. 4
- Η απώλεια του ευεργέτη Δημήτρη Σφήκα σελ. 4
- Παρουσίαση δράσεων φορέων-μελών
έτους 2024 σελ. 5
- Αποχαιρετισμός στον Χρήστο Κεσόγλου σελ. 5
- Αφιέρωμα: Σύλλογος «Αλκυόνη» σελ. 11
- Έρευνα της Ε.Σ.Α.μεΑ για τη δημόσια υγεία σελ. 12
- Άρθρο κ. Ι. Βαρδακαστάνη σελ. 15
- Διακήρυξη Ε.Σ.Α.μεΑ σελ. 16
- Αφιέρωμα: Αποϊδρυματοποίηση σελ. 17
- Δράσεις για την Παγκόσμια Ημέρα Ψυχικής
Υγείας έτους 2024 σελ. 18
- Αφιέρωμα: Σκλήρυνση Κατά Πλάκας σελ. 20
- Ημερίδα-Εκλογοαπολογιστική Συνέλευση και
Συγκρότηση νέου Δ.Σ. & Ε.Ε. σελ. 24
- Δράσεις και συναντήσεις της Π.ΟΜ.Α.μεΑ.
Δ.Ε. & Ν.Ι.Ν σελ. 26
- Αφιέρωμα στην «Φλόγα» σελ. 30
- Εγκαίνια «Φάρος» - Υποστηριζόμενη
Απασχόληση σελ. 31
- Οι πολίτες μας στέλνουν σελ. 32
- Αφιέρωμα: Άνοια και Αλτσχάιμερ σελ. 33

Αγαπητοί αναγνώστες

Η αναπηρία, όταν εισβάλει στη ζωή μας, τη συγκλονίζει και την καθορίζει. Μπορεί να εμφανιστεί εκ γενετής, ή μπορεί να μας συναντήσει στην πορεία της ύπαρξής μας. Μπορεί να είναι ελαφριά, μέτρια ή βαριά. Μπορεί να είναι νοητική, κινητική, αισθητηριακή, ψυχοκοινωνική, χρόνια ή πολλαπλή. Όπως και να είναι, η αναπηρία επηρεάζει σημαντικά, πτυχές της ζωής μας, περιορίζει τη συμμετοχή μας σε αυτή και μας οδηγεί στη διαρκή ανάγκη να διεκδικούμε τα αυτονόητα.

Τη διεκδίκηση για τα αυτονόητα δικαιώματα των ανθρώπων με κάθε είδους αναπηρία στη δυτική αυτή άκρη της πατρίδας μας, υπηρετεί η Π.ΟΜ.Α.μεΑ. Δ.Ε. & Ν.Ι.Ν. πολλά χρόνια τώρα, με αφοσίωση, με εργατικότητα, με επιμονή. Πασχίζει για την αξιοπρέπεια, τη συμπερίληψη, την ισότητα, και την αναγνώριση των ανάπηρων ατόμων.

Με το ετήσιο περιοδικό μας ερχόμαστε κοντά σας, για να σας μιλήσουμε για τους αγώνες μας, για το έργο και το όραμα των φορέων μας, για τα σχέδιά μας και τις διεκδικήσεις μας αλλά και για θέματα επιστημονικά και κοινωνικά. Θα έχετε την ευκαιρία να ενημερωθείτε για τη νέα σύνθεση του Δ.Σ. της Π.ΟΜ.Α.μεΑ. Δ.Ε. & Ν.Ι.Ν., μετά τις φετινές αρχαιρεσίες καθώς και για τη μεγάλη έρευνα της Ε.Σ.Α.μεΑ για τη Δημόσια Υγεία. Αναδεικνύονται θέματα που αφορούν την Αποϊδρυματοποίηση, την Σκλήρυνση κατά Πλάκας και τη νόσο Αλτσχάιμερ που θα κρατήσουν αμείωτο το ενδιαφέρον σας. Τέλος, τα αφιερώματα σε ενεργά σωματεία και η αναφορά σε απώλειες σημαντικών ανθρώπων θα ολοκληρώσουν τη φετινή έκδοση.

Καλή ανάγνωση

Editorial

«Ο αγώνας για την καταπολέμηση των διακρίσεων και την προάσπιση του δικαιώματος στην ψυχική υγεία είναι συνεχής»

Αντώνης Χαροκόπος

Πρόεδρος Π.ΟΜ.Α.μεΑ Δ.Ε. & Ν.Ι.Ν.

Γ' Αντιπρόεδρος Ε.Σ.Α.μεΑ

Από τις πιο σημαντικές προκλήσεις που καλείται να αντιμετωπίσει η σύγχρονη κοινωνία είναι τα προβλήματα ψυχικής υγείας, με την οικονομική, υγειονομική, ενεργειακή αλλά και την πληθωριστική κρίση να έχουν παίξει τον δικό τους ρόλο.

Η αβεβαιότητα για το αύριο υπάρχει από τη στιγμή που τα χρόνια και δισεπίλυτα προβλήματα που αντιμετωπίζουν στην καθημερινή ζωή τους τα άτομα με ψυχική αναπηρία στην Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας είναι δεδομένα.

Η κατάσταση στο Πανεπιστημιακό αλλά και στο Γενικό Νοσοκομείο της Πάτρας είναι ιδιαίτερα δύσκολη ενώ οι ελλείψεις σε μονάδες ιατρικής φροντίδας είναι ορατές. Η παροχή υπηρεσιών ψυχικής υγείας είναι απαραίτητη, ενώ επιβάλλεται η ύπαρξη του κατάλληλου εξειδικευμένου προσωπικού, που θα στοχεύει στην πρόληψη και στη μείωση των περιστατικών εκούσιας και ιδιαίτερα ακούσιας νοσηλείας.

Η δημιουργία Δομής έγκαιρης παρέμβασης στην Ψύχωση, Κέντρου Ημερήσιας Φροντίδας/Ψυχικής Υγείας στο Αίγιο όπως και η συνέχιση της λειτουργίας της Κινητής Μονάδας Ψυχικής Υγείας στην Πάτρα και η ίδρυση νέων Μονάδων που θα καλύψουν ανάγκες στις Π.Ε. Αιτωλοακαρνανίας και Ηλείας είναι μόνο μερικά από τα βήματα που πρέπει να γίνουν. Η δημιουργία οικοτροφείου και κινητής μονάδας για άτομα με άνοια και η ίδρυση Κέντρου Ψυχικής Υγείας/Ημερήσιας Φροντίδας Παιδιών και Εφήβων στην Πάτρα θα πρέπει να είναι στις προτεραιότητες της Πολιτείας αλλά και η λειτουργία ιατρείων ψύχωσης και στις τρεις περιφερειακές ενότητες. Μεγάλη είναι επίσης η ανάγκη ανάπτυξης ξενώνων και οικοτροφείων. Επιπλέον ζητούμενο είναι η στελέχωση των Κλινικών και των Δομών Ψυχικής Υγείας όπου εντοπίζονται ελλείψεις καθώς όλες, στο σύνολό τους, δέχονται πιέσεις καθημερινά.

Ο αγώνας για την καταπολέμηση των διακρίσεων και την προάσπιση του δικαιώματος στην ψυχική υγεία είναι συνεχής και δε θα σταματήσουμε να δρούμε έτσι ώστε τα άτομα με αναπηρία να έχουν ισότιμη συμμετοχή στην κοινωνική ζωή της χώρας.

...οι προσπάθειές μας για ίση συμμετοχή όλων μπορούν να φέρουν μετρήσιμα και απτά αποτελέσματα μόνο αν συνεργαστούμε όλοι μαζί...

Σύμφωνα με το Παγκόσμιο Οργανισμό Υγείας, το 16% του παγκόσμιου πληθυσμού πάσχει από κάποια μορφή αναπηρία και καλείται καθημερινά να αντιμετωπίσει προκλήσεις και εμπόδια όπως στιγματισμό και διακρίσεις, ελλιπή πρόσβαση σε μεταφορικά μέσα και κτίρια, αποκλεισμό στις ευκαιρίες εκπαίδευσης και απασχόλησης, έλλειψη κατάλληλης ιατρικής φροντίδας και υπηρεσιών αποκατάστασης.

Αποτελεί λοιπόν υποχρέωσή μας η συμπερίληψη των ατόμων με αναπηρία στις διαδικασίες λήψης αποφάσεων σε όλους τους τομείς που επηρεάζουν την ζωή μας, με έμφαση στον τομέα της υγείας, και είναι μία από τις βασικές προτεραιότητες μας για την οικοδόμηση μιας κοινωνίας που σέβεται τα ανθρώπινα δικαιώματα.

Για το λόγο θα πρέπει να εντείνουμε τις προσπάθειες, ώστε ο πολίτης με αναπηρία να δει την καθημερινότητά του να αλλάζει ουσιαστικά.

Ως αναπληρωτής Περιφερειάρχης ΠΔΕ θεωρώ αυτονόητο ότι τα άτομα με αναπηρία πρέπει να υποστηρίζονται με κάθε δυνατό τρόπο. Γι αυτό με χαρά υπογράφουμε φέτος το νέο πρωτόκολλο συνεργασίας με την Περιφερειακή Δ/ση Π/θμιας και Δ/θμιας Εκπαίδευσης Δυτικής Ελλάδας και την Περιφερειακή Ομοσπονδία Ατόμων με Αναπηρία Δυτικής Ελλάδας και Νοτίων Ιονίων Νήσων, με σκοπό τη συνειδητοποίηση και την αποδοχή της αναπηρίας από την ευρύτερη κοινότητα.

Άλλωστε οι προσπάθειές μας για ίση συμμετοχή όλων μπορούν να φέρουν μετρήσιμα και απτά αποτελέσματα μόνο αν συνεργαστούμε όλοι μαζί: Κράτος, Περιφέρεια, Αναπηρικό Κίνημα, παραγωγικοί φορείς, απλοί πολίτες ώστε μέσα από τις συνέργειες να πετύχουμε την εξάλειψη των διαφορών που υφίστανται τα άτομα με αναπηρία και την ενδυνάμωσή τους ούτως ώστε να μπορούν να μετέχουν ισότιμα και να συνεισφέρουν πλήρως στο κοινωνικό, πολιτικό, οικονομικό, και πολιτισμικό γίγνεσθαι του τόπου που κατοικούν.

Χαράλαμπος Μπονάνος
Αναπληρωτής Περιφερειάρχης

«Ο ευεργέτης που αναπήλωσε το κενό της Πολιτείας»

Σύσσωμο το Διοικητικό Συμβούλιο της Περιφερειακής Ομοσπονδίας Ατόμων με Αναπηρία Δυτικής Ελλάδας και Νοτίων Ιονίων Νήσων εξέφρασε τη θλίψη του για την απώλεια του πατρινού ευεργέτη Δημητρίου Σφήκα.

Ο εκλιπών, μαζί με τη σύζυγό του, Βέρα Σφήκα, χρηματοδότησαν εξ' ολοκλήρου, από ιδίους πόρους, την κατασκευή της Κλινικής Αποκατάστασης Ασθενών με Κακώσεις Νωτιαίου Μυελού του Π.Γ.Ν.Π., δωρίζοντας και εξοπλίζοντας ένα από τα καλύτερα δημόσια κέντρα αποκατάστασης στην Ελλάδα, το οποίο η Πολιτεία θα έπρεπε να το λειτουργεί σύμφωνα με τις ανάγκες του σε προσωπικό και χρηματοδότηση, με σκοπό τη βελτίωση της ζωής των ατόμων με αναπηρία, ως χώρο εκπαίδευσης στελεχών και πεδίο επιστημονικής έρευνας.

Η Ομοσπονδία, αναγνωρίζει το πολύπλευρο κοινωνικό του έργο και εκτιμά βαθύτατα τη συμβολή και ανιδιοτελή προσφορά του στην κοινωνία

Παρουσίαση δράσεων φορέων-μελών έτους 2024

Σύλλογος Γονέων, Κηδεμόνων και Ατόμων με Αναπηρία Π.Ε. Ηλείας «ΗΛΙΣ» «Συμμετοχή στην 22η Πανελλήνια Λαμπαδηδρομία»

Την Κυριακή 22 Σεπτεμβρίου 2024, ο Σύλλογος Γονέων, Κηδεμόνων και Ατόμων με Αναπηρία Π.Ε. Ηλείας «ΗΛΙΣ» συμμετείχε στην 22η Πανελλήνια Λαμπαδηδρομία. Η «Φλόγα Αγάπης» ταξίδεψε σε όλη την Ελλάδα με σκοπό να ενδυναμωθεί, ακόμα περισσότερο, και να μεταφερθεί το σημαντικό μήνυμα της αξίας προσφοράς αίματος, ενός αγαθού που δεν παράγεται, παρά μόνο προσφέρεται από τον άνθρωπό στον συνάνθρωπό του, ως ένα σημαντικό δώρο ζωής.

Πλήθος κόσμου συνόδεψε τον Ήλιο Παραολυμπιονίκη Πολυχρόνη Χρονόπουλο που άναψε τον βωμό. Ο Σύλλογος έδωσε το παρών στη σπουδαία αυτή εκδήλωση, με την ευχή να υπάρξουν όσο το δυνατόν περισσότεροι εθελοντές αιμοδότες.

«Η αλληλεγγύη είναι στο Αίμα μας»

Αχαϊκός Σύλλογος Προστασίας Πασχόντων Από Μεσογειακή Αναιμία

Για μια Ζωή με Ισότητα

Ο Αχαϊκός Σύλλογος Προστασίας Πασχόντων Από Μεσογειακή Αναιμία (ΑΣΠΠΑΜΑ) ιδρύθηκε το 1979 από γονείς θαλασσαιμικών που είχαν ως κοινό σκοπό την ενημέρωση για τις εξελίξεις και τις νέες θεραπείες που αφορούσαν τη θαλασσαιμία.

Ο Σύλλογος σήμερα εκπροσωπεί 300 περίπου ασθενείς κι έχει περάσει στα χέρια των πασχόντων που συνεχίζουμε το έργο των γονέων μας. Έχει μη κερδοσκοπικό χαρακτήρα και αποσκοπεί στη βελτίωση των παρεχόμενων πληροφοριών υγείας προς τα μέλη του καθώς και την κοινωνική τους ένταξη. Για τον λόγο αυτό γνωστοποιούμε σε δημόσια πρόσωπα και φορείς τις ανάγκες και τα δικαιώματά μας αποβλέποντας αφενός στην επάρκεια αίματος, που είναι ζωτικού χαρακτήρα, και αφετέρου στη βέλτιστη αντιμετώπιση των αναγκών μας.

Όραμά μας η ζωή σε ένα πλαίσιο ισότητας, γι' αυτό και ενημερώνουμε την ελληνική κοινωνία για τη νόσο της θαλασσαιμίας, επιδιώκοντας να διαλύσουμε κάθε ιδεοληψία και εμπόδιο που μας θέλει στο περιθώριο.

ΕΙΔΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ & ΜΕΡΙΜΝΑΣ ΑΤΟΜΩΝ ΜΕ ΕΙΔΙΚΕΣ ΑΝΑΓΚΕΣ ΑΙΓΙΟΥ

Το Ε.Κ.Α.ΜΕ. στο νέο ψηφιακό Πλανητάριο

Την Παρασκευή 18 Οκτωβρίου 2024, όλοι οι εξυπηρετούμενοι, συνοδευόμενοι από το προσωπικό και τα μέλη του Δ.Σ., παρακολούθησαν την εκπαιδευτική και συνάμα εντυπωσιακή προβολή του έργου «Πέρα από τη Γη», στο νέο ψηφιακό Πλανητάριο του Ιδρύματος Ευγενίδου, στην Αθήνα. Άστρα, πλανήτες και κομήτες πέρασαν μπροστά από τα μάτια τους και έδιναν την αίσθηση πως αιωρούνται στο διάστημα και πως μπορούν, αν σηκώσουν το χέρι τους, να τα αγγίξουν.

Η πολύπλευρη συμβολή μιας τέτοιας εκπαιδευτικής-ψυχαγωγικής εκδρομής στη βελτίωση της κοινωνικής συμπεριφοράς των ατόμων με αναπηρία, είναι αδιαμφισβήτητη. Η διοίκηση, το επιστημονικό, διοικητικό και βοηθητικό προσωπικό του Ε.Κ.Α.ΜΕ. Αιγίου εργάζονταν και θα συνεχίζουν να εργάζονται πάντα προς αυτή την κατεύθυνση.

Ελληνική Ένωση για την Αντιμετώπιση της Σκλήρυνσης Κατά Πλάκας Δυτικής Ελλάδας

Εορτασμός Παγκόσμιας Ημέρας Πολλαπλής Σκλήρυνσης 2024

Το σωματείο της Ελληνικής Ένωσης για την Αντιμετώπιση της Σκλήρυνσης Κατά Πλάκας Δυτικής Ελλάδας, κατά το 2024, στο πλαίσιο του εορτασμού της Παγκόσμιας Ημέρας Πολλαπλής Σκλήρυνσης, υλοποίησε δύο δράσεις: α) στις 30 Μαΐου, Παγκόσμια Ημέρα Π.Σ., φωταγωγήθηκε η πρόσοψη του Δημοτικού Θεάτρου «Απόλλων», στην πόλη της Πάτρας, όπου συγκεντρώθηκαν μέλη του σωματείου και εκπρόσωποι φορέων της πόλης για να τιμήσουν την ημέρα και β) διοργάνωσε υβριδική επιστημονική εκδήλωση στις 3 Ιουνίου σε αίθουσα του ξενοδοχείου «My Way» με θέμα: «Πολλαπλή Σκλήρυνση: Παρελθόν, Παρόν και Μέλλον» με ομιλητές διακεκριμένους επιστήμονες.

Ένωση Προστασίας της Ισότητας και των Δικαιωμάτων Ατόμων με Αναπηρία «ΥΠΕΡΙΩΝ»

Το Σήμερα και το Αύριο

Το 2024 υπήρξε για την Ένωσή μας μια χρονιά γεμάτη εξωστρέφεια, δημιουργικότητα και εξέλιξη. Μέσα από μια σειρά οργανωμένων και κατάλληλα δομημένων δράσεων, οι ωφελούμενοι των δύο δομών της Ένωσης - του Κέντρου Διημέρευσης και Ημερήσιας Φροντίδας και της Υποστηριζόμενης Στέγης Διαβίωσης – με την αμέριστη υποστήριξη και ενίσχυση του Διοικητικού Συμβουλίου και του προσωπικού, ήρθαν ένα βήμα πιο κοντά στην συμπερίληψη και στην διεκδίκηση μιας καλύτερης ποιότητας ζωής.

Πιο συγκεκριμένα ξεχωρίζουμε τις παρακάτω δράσεις:

- Τη συμμετοχή των ωφελούμενων των δύο δομών στις εκδηλώσεις για την Παγκόσμια Ημέρα Χορού
- Την παρουσίαση βιβλίου που δημιούργησαν δύο ωφελούμενες μας, με τίτλο «Το Χριστουγεννιάτικο μήνυμα και η βοήθεια των Χριστουγέννων»

Σύλλογος Ατόμων με Αναπηρία, Γονέων και Φίλων «Ηλιαχτίδα» Αγρινίου

Τελετή λήξης χορευτικού τμήματος της «ΗΛΙΑΧΤΙΔΑΣ»

Στις 5-6-2024 πραγματοποιήθηκε η τελετή λήξης του χορευτικού τμήματος της "ΗΛΙΑΧΤΙΔΑΣ", στο χώρο του Κινηματογράφου "ΕΛΛΗΝΙΣ". Οι ωφελούμενοί μας, με ενθουσιασμό και λαχτάρα, αρχικά τραγούδησαν το αγαπημένο τους τραγούδι, τον «Παλιόσο» ενώ συνέχισαν με παραδοσιακούς χορούς και έκλεισαν την παρουσίασή τους με ζεϊμπέκικο, υπό την καθοδήγηση της εκπαιδύτριας χορού, κας Πούτα Γεωργίας.

Η επιβράβευση των παρευρισκόμενων με το δυνατό τους χειροκρότημα, σχημάτισε στα πρόσωπα των παιδιών το πιο μεγάλο χαμόγελο χαράς και αυτοπεποίθησης ενώ ανανεώσαμε την παρουσία μας για την επόμενη χρονιά!

Μέσω της Ομάδας Χορού, η οποία αξίζει να σημειωθεί ότι είναι ενταγμένη στα προγράμματα του τμήματος Πολιτισμού του Δήμου Αγρινίου και υλοποιείται κάθε εκπαιδευτική χρονιά από τον Οκτώβριο έως τον Μάιο, οι ωφελούμενοι έχουν τη δυνατότητα να εκφράσουν τον ψυχισμό τους, να αναπτυχθούν σωματικά συναισθηματικά και αισθητικά, να αλληλεπιδράσουν κοινωνικά, να εξερευνήσουν τον εαυτό τους και τις δυνατότητες τους.

ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΓΟΝΕΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ, ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ ΚΑΙ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΑΤΟΜΩΝ ΜΕ ΝΟΗΤΙΚΗ ΥΣΤΕΡΗΣΗ «ΜΑΧΗΤΕΣ»

Όλα τα ΣΥΝ υπάρχουν, όλοι μπορούν να ΣΥΝυπάρχουν!

Οι «ΜΑΧΗΤΕΣ» σε ΣΥΝεργασία με το 45 Δημοτικό Σχολείο Πατρων ΣΥμμετείχαν στη φετινή Πανελλαδική Σκυταλοδρομία με κεντρικό σύνθημα «Τρέχω για το ΣΥΝ» ενόψει της Ευρωπαϊκής Εβδομάδας Αθλητισμού.

ΟΛΟΙ ΜΑΖΙ ΜΠΟΡΟΥΝ ΚΑΙ ΣΥΝΥΠΑΡΧΟΥΝ!

Σύλλογος Γονέων & Κηδεμόνων Παιδιών Χρηζόντων Μέριμνας

Διοργάνωση καλοκαιρινής γιορτής

Το Θ.Π.Κ « Η ΜΕΡΙΜΝΑ» και ο Σύλλογος Γονέων και Κηδεμόνων συνδιοργάνωσαν την Καλοκαιρινή Γιορτή, τον περασμένο Ιούλιο. Η εκδήλωση πραγματοποιήθηκε με ιδιαίτερη επιτυχία και είχε ως θέμα το απέραντο γαλάζιο της Νησιωτικής Ελλάδας ενώ πλήθος γονέων ανταποκρίθηκε στο κάλεσμα.

Μας τίμησαν εκπρόσωποι της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας, όπως ο Αντιπεριφερειάρχης Π.Ε. Αχαΐας, κος Φωκίων Ζαΐμης, η Αντιπεριφερειάρχης Κοινωνικής Πολιτικής και Οικογένειας, κα Γεωργία Ντάτσικα, η Προϊσταμένη του Τμήματος Κοινωνικών Υπηρεσιών, κα Μαρία Παππά, ο Πρόεδρος της Π.ΟΜ.Α.μεΑ Δ.Ε. & Ν.Ι.Ν., κος Αντώνιος Χαροκόπος και πολλοί άλλοι. Ήταν συγκινητική η συμμετοχή όλων των παρευρισκόμενων στα δρώμενα και εκπληκτική η παρουσίασή τους από τους ωφελούμενους του Κέντρου.

Είναι πολύ όμορφο το συναίσθημα να βιώνεις την αγάπη των ανθρώπων για τον συνάνθρωπο και τη διάθεση συμπόρευσης μαζί τους!

Σύλλογος Ατόμων με Σακχαρώδη Διαβήτη Πάτρας «Ζωή Γλυκιά»

Ενημέρωση στα σχολεία για τον Σακχαρώδη Διαβήτη- Παρουσίαση ταινίας μικρού μήκους

Το 2024, περισσότερο από ποτέ, η εκπαίδευση και η ενδυνάμωση των ατόμων με διαβήτη ήταν η προτεραιότητά μας όπως και η ενημέρωση στα σχολεία, με την 1η Ελληνική ταινία μικρού μήκους με τίτλο «ΖΩ ΧΩΡΙΣ ΝΑ ΣΕ ΦΟΒΑΜΑΙ» που έχει πραγματοποιηθεί από τον σύλλογό μας. Στόχος μας είναι να εξασφαλίσουμε ότι κάθε άτομο με διαβήτη έχει πρόσβαση σε αξιόπιστες πληροφορίες και στα απαραίτητα μέσα που χρειάζεται για να αντιμετωπίσει τη νόσο του αλλά και σε εκπαιδευτικά σεμινάρια.

Στεκόμαστε δίπλα σε κάθε μέλος μας, με γνώση και κατανόηση, για να τονίσουμε πως η ζωή με τον διαβήτη μπορεί να είναι εξίσου όμορφη και πλήρης.

Ενώνουμε λοιπόν τις φωνές μας, με εκατομμύρια άλλους ανθρώπους, σε όλο τον κόσμο, διαδίδοντας το μήνυμα «Ο διαβήτης δεν μας ορίζει. Εμείς ορίζουμε τη ζωή μας». Μαζί μπορούμε να φέρουμε την αλλαγή, να καταπολεμήσουμε τα ταμπού και να εξασφαλίσουμε ότι όλοι θα έχουν πρόσβαση στην υποστήριξη και την εκπαίδευση που χρειάζονται.

Σύλλογος για τη Ψυχική Υγεία ΣΟΨΥ Πάτρας

Με πρόταγμα: Η ψυχική Υγεία και η Ψυχική Ασθένεια μας αφορά όλους

Ο Σύλλογος για την Ψυχική Υγεία «ΣΟΨΥ» Πάτρας, σταθερός στις αξίες και στο όραμά του στοχεύει μέσα από παρεμβάσεις στο άτομο και στην κοινότητα, στην ισότιμη κοινωνική ένταξη όλων των ανθρώπων με προβλήματα ψυχικής υγείας, στη στήριξη των οικογενειών τους, με γνώμονα την ισονομία, την αξιοπρέπεια και την αλληλεγγύη.

Με πρόταγμα «**Η ψυχική Υγεία και η Ψυχική Ασθένεια μας αφορά όλους**», επιχειρεί έχοντας ως εργαλεία την ενημέρωση, την ευαισθητοποίηση, την προαγωγή της ψυχικής υγείας και την πρόληψη της ψυχικής ασθένειας.

Μέσα από τον σχεδιασμό και την υλοποίηση προγραμμάτων ψυχοκοινωνικής αποκατάστασης και υποστήριξης συμβάλλει στην ενίσχυση της προσβασιμότητας των ατόμων σε υπηρεσίες ψυχικής υγείας, στη μείωση του κοινωνικού αποκλεισμού λόγω της ψυχικής ασθένειας και στην άρση του στιγματισμού.

Ο ΣΟΨΥ Πάτρας θα συνεχίσει να διεκδικεί, να οραματίζεται, να ονειρεύεται, όσο το δικαίωμα στην ψυχική υγεία είναι αμφισβητήσιμο και μη κατοχυρωμένο. Όσο η κοινωνική ένταξη και η εργασιακή επανένταξη των ατόμων με προβλήματα ψυχικής υγείας παραμένουν πομφόλυγες και φληναφήματα.

Σύλλογος Ατόμων με Αναπηρίες Περιφερειακής Ενότητας Αιτωλοακαρνανίας «Απόστολος Λουκάς»

Δράση με αφορμή την Παγκόσμια Ημέρα Ατόμων με Αναπηρία

Ο Σύλλογος Ατόμων με Αναπηρίες Περιφερειακής Ενότητας Αιτωλοακαρνανίας «Απόστολος Λουκάς» το 2024 συνέχισε να είναι δίπλα στα άτομα με αναπηρία και τις οικογένειές τους και με αφορμή την Παγκόσμια και Εθνική ημέρα Ατόμων με Αναπηρία διοργάνωσε ενημέρωση κοινού με διανομή έντυπου υλικού στο κέντρο του Αγρινίου.

Σύλλογος Διαβητικών Νομού Αιτωλοακαρνανίας «Γλυκιά Οικογένεια»

Δράση με αφορμή την Παγκόσμια Ημέρα Διαβήτη

Η Παγκόσμια Ημέρα Διαβήτη είναι αφιερωμένη στην ευεξία, ως επίκεντρο της φροντίδας του διαβήτη ώστε να ξεκινήσουμε την αλλαγή για μια καλύτερη ζωή. Εκατομμύρια άνθρωποι με διαβήτη αντιμετωπίζουν καθημερινά προκλήσεις για τη διαχείριση της πάθησής τους, στο σπίτι, την εργασία και το σχολείο. Θα πρέπει να είναι ευέλικτοι, οργανωμένοι και υπεύθυνοι, γεγονός που επηρεάζει τόσο τη σωματική όσο και την ψυχική τους ευεξία.

Το Κοινωνικό Ιατρείο και το Κοινωνικό Φαρμακείο Δήμου Αγρινίου σε συνεργασία με τον Ιατρικό Σύλλογο Αγρινίου και τον Σύλλογο Διαβητικών Νομού Αιτ/νιας «Γλυκιά Οικογένεια», μέλος της ΠΟΣΣΑΣΔΙΑ (Πανελληνίας Ομοσπονδίας Σωματείων- Συλλόγων Ατόμων με Σακχαρώδη Διαβήτη) υλοποίησαν δωρεάν μετρήσεις σακχάρου, την Πέμπτη 14 Νοεμβρίου 2024, από τις 9:00 έως τις 12:00, για όλους τους πολίτες, στον πεζόδρομο της Χαρίλαου Τρικούπη (είσοδος Δημαρχείου).

Σωματείο ΑμεΑ Ζακύνθου «Οι Ποπολάροι»

Πραγματοποίηση Ημερίδας στο πλαίσιο της Παγκόσμιας Ημέρας Ψυχικής Υγείας

Στο πλαίσιο της 10ης Οκτωβρίου, Παγκόσμιας Ημέρας Ψυχικής Υγείας, το Σωματείο Ατόμων με Αναπηρία Ζακύνθου «Οι Ποπολάροι», το Σάββατο 12 Οκτωβρίου 2024 και ώρα 10:00, διοργάνωσε ημερίδα στην αίθουσα συνεδριάσεων του Πνευματικού Κέντρου Ζακύνθου με θέμα: «Ενημέρωση και Ευαισθητοποίηση για την Ψυχική Αναπηρία από τους Επαγγελματίες Ψυχικής Υγείας». Στην ημερίδα μίλησαν εξαιρετικοί επιστήμονες από τον χώρο της ψυχικής υγείας σχετικά με θέματα που απασχολούν όλους μας.

Ο κος Βισβάρδης Αναστάσιος, Ψυχίατρος, Επιμελητής Α' του Γενικού Νοσοκομείου Ζακύνθου, η κα Κλάδη Πέγκυ, Ψυχολόγος στο Συμβουλευτικό Κέντρο Γυναικών Ζακύνθου και η κα Καρακασίδη Μαρία, Ψυχολόγος-Ψυχοθεραπεύτρια- Ειδική Επιστημονική Συνεργάτιδα της υπηρεσίας Κοινωνικής Πρόνοιας του Δήμου Ζακύνθου.

Σωματείο Ατόμων με Νόσο Crohn και Ελκώδη Κολίτιδα Αχαΐας

Τριήμερο εκδηλώσεων με αφορμή την Παγκόσμια Ημέρα ΙΦΝΕ

Το Σωματείο Ατόμων με Νόσο του Crohn και Ελκώδη Κολίτιδα Αχαΐας έχει σκοπό την ενημέρωση και τη στήριξη ασθενών με Ιδιοπαθή Φλεγμονώδη Νοσήματα Εντέρου.

Με αφορμή την Παγκόσμια Ημέρα ΙΦΝΕ, φέτος, διοργανώθηκε τριήμερο εκδηλώσεων:

- Στις 17 Μαΐου 2024, έγινε ενημέρωση κοινού και δραστηριότητες για τα παιδιά.

- Στις 18 Μαΐου 2024, πραγματοποιήθηκε ημερίδα με τίτλο «ΤΑ ΙΦΝΕ ΔΕΝ ΕΧΟΥΝ ΣΥΝΟΡΑ», με ενδιαφέρουσες ομιλίες για την προσβασιμότητα στις υπηρεσίες υγείας, τις προοπτικές μετατροπής της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας σε τουριστικό πόλο έλξης για άτομα με αναπηρία, τα προβλήματα υγείας των μεταναστών, το νομικό πλαίσιο για την αερομεταφορά φαρμάκων και την ιατροφαρμακευτική κάλυψη εντός και εκτός Ευρωπαϊκής Ένωσης.

- Στις 19 Μαΐου 2024, φωταγωγήθηκε η Γέφυρα Ρίου Αντιρρίου και προβλήθηκαν μηνύματα για την παγκόσμια ημέρα.

Στόχος είναι να ελευθερωθούν από τους περιορισμούς τα άτομα με Ελκώδη Κολίτιδα και Νόσο Crohn και να ευαισθητοποιηθεί η κοινωνία για τις άορατες αναπηρίες.

Με το σύνθημα «**Δεν είσαι μόνος**» συνεχίζουμε την προσπάθεια.

Σωματείο Παραπληγικών Κινητικά Αναπήρων Περιφερειακής Ενότητας Ηλείας

Συμμετοχή στον Μαραθώνιο Ολυμπίας 2024

Σε συνεργασία με τους διοργανωτές του «Μαραθώνιος Ολυμπίας 2024», ο Σύλλογος Παραπληγικών και Κινητικά Αναπήρων Π.Ε. Ηλείας συμμετείχε με μέλη του και συνοδούς τους στον αγώνα 1.000μ- τρέξιμο/βάδισμα στην Αρχαία Ολυμπία, διαδρομή που ήταν αφιερωμένη στον Ήλιο Παραολυμπιονίκη Πολυχρόνη Χρονόπουλο. Ο αγώνας για τα άτομα με αναπηρία τελέστηκε υπό την αιγίδα του Τμήματος Οργάνωσης και Διαχείρισης Αθλητισμού του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου.

Καλό Ταξίδι στον Αγωνιστή του αναπηρικού κινήματος, Χρήστο Κεσόγλου

Στις 23 Μαΐου 2024, έφυγε από τη ζωή, ένας αγωνιστής και μαχητής της ζωής, ο Α' αντιπρόεδρος της ΕΣΑμεΑ Χρήστος Κεσόγλου.

Ο Χρήστος Κεσόγλου υπήρξε για πάνω από 40 χρόνια, αγωνιστής του αναπηρικού κινήματος, ξεκινώντας από το χώρο των τυφλών. Υπηρέτησε τον Πανελλήνιο Σύνδεσμο Τυφλών ως Πρόεδρος της Περιφερειακής Ένωσης Τυφλών Κεντρικής Μακεδονίας, και την ΕΣΑμεΑ, ως Α' Αντιπρόεδρος της μέχρι το τέλος. Με αφοσίωση, αγωνιστικότητα και ανιδιοτέλεια.

Το έργο του πολυσήμαντο. Η παρουσία του αναντικατάστατη. Αγαπήθηκε και εκτιμήθηκε όσο λίγοι στο αναπηρικό κίνημα σε όλη τη χώρα.

«Αλκυόνη»: 21 χρόνια διαδρομής κοντά στα άτομα με αναπηρία και τις οικογένειές τους

Ο Σύλλογος ΑμεΑ «ΑΛΚΥΟΝΗ» ιδρύθηκε το 2003 στη Ναύπακτο από γονείς και κηδεμόνες ατόμων με αναπηρία, ελλείπει αντίστοιχης μέριμνας άλλου κρατικού ή ιδιωτικού φορέα στην περιοχή της Ναυπακτίας και Δωριίδας. Είναι φιλανθρωπικό σωματείο, ειδικώς αναγνωρισμένο, ενταγμένο στο Εθνικό Μητρώο Εθελοντικών Μ.Κ.Ο. και στηρίζει πάνω από 150 άτομα με αναπηρία και τις οικογένειές τους. Απασχολεί εργασιακά 63 άτομα με υψηλά ποσοστά γυναικών και συμβάλλει στην τοπική οικονομία, ενώ διαθέτει περισσότερους από 40 εθελοντές. Στα 21 έτη της πορείας του έχει προσφέρει συμβουλευτική υποστήριξη, καταγραφή αναγκών, ευαισθητοποίηση της κοινότητας μέσω πραγματοποίησης 43 εκδηλώσεων, 55 επιμορφωτικών σεμιναρίων και 51 bazaars. Εκδίδει ετήσιο περιοδικό και συνεργάζεται καθημερινά με φορείς, υπηρεσίες, την κοινότητα, Πανεπιστήμια κ.α.

Το Κέντρο Δημέρευσης-Ημερήσιας Φροντίδας (ΚΔ-ΗΦ) του Συλλόγου ΑμεΑ «ΑΛΚΥΟΝΗ» στεγάζεται στον Λυγιά Ναυπάκτου.

Διαθέτοντας άδεια λειτουργίας δυναμικότητας 35 ατόμων με νοητική αναπηρία και άλλες συνοδές αναπηρίες, το ΚΔ-ΗΦ εξυπηρετεί καθημερινά άτομα με αναπηρία που διαβιούν στις Στέγες Υποστηριζόμενης Διαβίωσης (Σ.Υ.Δ.) του Συλλόγου, καθώς και στην ευρύτερη κοινότητα της Ναυπακτίας και της Δωριίδας. Παρέχει υπηρεσίες δομημένης δημέρευσης, εκπαίδευσης, θεραπείας και απασχόλησης στους ωφελούμενους, μέσα από ατομικά και ομαδικά προγράμματα που διαμορφώνονται από τη Διεπιστημονική Ομάδα, σύμφωνα με τις εξατομικευμένες ανάγκες του/της εκάστοτε ωφελούμενου/-ης και σε συνεννόηση με την οικογένεια.

Τα προγράμματα και οι εσωτερικές και εξωτερικές δράσεις που εφαρμόζονται αποσκοπούν σε:

- αποτροπή της ιδρυματοποίησης των ατόμων με αναπηρία και υποστήριξη της οικογένειας
- προώθηση της κοινωνικής ένταξης και της κοινωνικοποίησης
- προαγωγή της κοινωνικής και συναισθηματικής αγωγής
- ανάπτυξη της αυτονομίας
- εκπαίδευση σε Δεξιότητες Καθημερινής Ζωής
- βελτίωση δεξιοτήτων λόγου, ομιλίας και επικοινωνίας
- ομαδική και ατομική σωματική άσκηση
- εκπαίδευση στην κυκλοφοριακή αγωγή
- διατήρηση και ανάπτυξη της λεπτής και της αδρής κινητικότητας
- προώθηση της καλλιτεχνικής έκφρασης

Το ΚΔ-ΗΦ απαρτίζεται από εξειδικευμένο εκπαιδευτικό και βοηθητικό προσωπικό: Ψυχίατρο, Ψυχολόγο, Κοινωνική Λειτουργό, Νοσηλεύτρια, Λογοθεραπεύτρια, Φυσικοθεραπευτή, Βοηθό Εργοθεραπευτή, Γυμναστές Ειδικής Αγωγής, Μουσικόλογο, Κεραμίστα και Οδηγό.

Ο Σύλλογος ΑμεΑ «ΑΛΚΥΟΝΗ» λειτουργεί τέσσερις Στέγες Υποστηριζόμενης Διαβίωσης (Σ.Υ.Δ.)

Την Στέγη «Ταξίδι», στο κέντρο της Ναυπάκτου από το 2011, τις Στέγες «Σχεδία» και «Πυξίδα» στις παρυφές της πόλης, στη Βομβοκού από το 2017 και τη Στέγη «Πολυτίμη» στον Πλατανίτη από το 2022. Πρόκειται για σπίτια στα οποία διαβιούν μόνιμα συνολικά 32 ενήλικα άτομα, με νοητική αναπηρία και άλλες συνοδές αναπηρίες (αυτισμός, σύνδρομο Down, εγκεφαλική παράλυση, κ.α.). Στους διαμένοντες παρέχονται ολοκληρωμένες ποιοτικές υπηρεσίες που εξασφαλίζουν μια αξιοπρεπή ζωή σε ασφαλές περιβάλλον. Οι παρεχόμενες υπηρεσίες είναι: υγιεινή, άνετη και ασφαλή διαμονή, ισορροπημένη διατροφή, σεβασμός στην προσωπικότητα και την ιδιωτικότητα, ιατροφαρμακευτική φροντίδα, μέριμνα για την ψυχαγωγία και την κοινωνική ενσωμάτωση κ.α.. Για την εξασφάλιση της παροχής των υπηρεσιών υπάρχει υποστήριξη από εξειδικευμένο επιστημονικό και βοηθητικό προσωπικό: Ψυχίατρος, Ψυχολόγος, Κοινωνική Λειτουργός, Κοινωνιολόγος, Ειδικός Παιδαγωγός, Φυσικοθεραπευτής, Βοηθός Εργοθεραπευτή, Νοσηλεύτης και Πρόσωπα Φροντίδας.

Ο Σύλλογος ΑμεΑ «ΑΛΚΥΟΝΗ» στα 21 έτη ζωής δε σταματά να αφουγκράζεται τις ανάγκες που προκύπτουν κατά καιρούς με σκοπό να τις καλύψει και δε σταματά να εξελίσσεται συστηματικά, έως ότου εξασφαλίσει, στον μέγιστο βαθμό, όλα όσα δικαιούνται τα άτομα με αναπηρία.

«Πρόσβαση στην υγεία των ατόμων με αναπηρία ή/και χρόνιες και σπάνιες παθήσεις»

ΈΡΕΥΝΑ:

Το δικαίωμα στην υγεία αποτελεί ένα από τα θεμελιώδη δικαιώματα του ανθρώπου -με ή χωρίς αναπηρία- απαραίτητο για την άσκηση των άλλων ανθρώπινων δικαιωμάτων.¹ Στην Ελλάδα, ωστόσο, που αντιμετώπισε και εξακολουθεί να αντιμετωπίζει την τελευταία δεκαετία πολλαπλές κρίσεις - οικονομική κρίση, υγειονομική κρίση, πληθωριστική κρίση- διαπιστώνεται μια συνεχόμενη υποβάθμιση των δομών και υπηρεσιών δημόσιας υγείας με σοβαρό αντίκτυπο στην κάλυψη των αναγκών υγείας των πολιτών και ειδικότερα των πολιτών με αναπηρία, χρόνιες και σπάνιες παθήσεις. Πιο συγκεκριμένα, η συνεχόμενη υποβάθμιση γίνεται σήμερα φανερή και στη μείωση των δαπανών για την Υγεία ως ποσοστό του ΑΕΠ. Παρότι το 2020 και 2021 σημειώθηκε μικρή αύξηση του ποσοστού του ΑΕΠ για την υγεία, λόγω των αυξημένων αναγκών εξαιτίας της υγειονομικής κρίσης,² το 2022 παρουσιάζεται εκ νέου μείωση. Έτσι, το 2022, το ποσοστό των δαπανών για τη δημόσια υγεία ανήρθε σε 6%, με τον μέσο όρο της ΕΕ να ανέρχεται σε 7,6%.³ Ένα ποσοστό που εξακολουθεί να είναι ένα από τα πιο χαμηλά σε σχέση με τον μέσο όρο των κρατών μελών της ΕΕ.⁴

Οι πολιτικές λιτότητας που εφαρμόστηκαν στη χώρα από το 2009 και έπειτα είχαν σημαντική επίπτωση στη δημόσια υγεία. Αδιαμφισβήτητα, οι περικοπές στις δημόσιες δαπάνες για την υγεία είχαν ως συνέπεια: τη μείωση του ιατρικού και νοσηλευτικού προσωπικού, τη μείωση της διαθεσιμότητας κλινών στα νοσοκομεία, τις σημαντικές ελλείψεις σε ιατροτεχνολογικό υλικό στα νοσοκομεία, τον περιορισμό της διαθεσιμότητας των δημόσιων υπηρεσιών των δήμων για την υγεία καθώς και την αύξηση του ποσοστού συμμετοχής των πολιτών στο κόστος των φαρμάκων και των διαγνωστικών εξετάσεων.⁵ Ειδικότερα, για τα άτομα με αναπηρία, χρόνιες και σπάνιες παθήσεις, οι μεγάλες λίστες αναμονής, η ανεπάρκεια των δημόσιων δομών υγείας σε εξειδικευμένο ιατρικό προσωπικό καθώς και σε τεχνολογικό εξοπλισμό -ιδιαίτερα των δημοσίων δομών της περιφέρειας, το κόστος των φαρμάκων, το κόστος μετακίνησης καθώς και τα μη προσβάσιμα μέσα μεταφοράς είχαν ως αποτέλεσμα την αύξηση των ανεκπλήρωτων αναγκών τους σε ιατροφαρμακευτική περίθαλψη.^{6,7} Σύμφωνα με στοιχεία της Eurostat, το 2023, το ποσοστό των ατόμων με μέτρια και βαριά αναπηρία που δηλώνει ανεκπλήρωτες ανάγκες για ιατρική εξέταση λόγω υψηλού κόστους, μεγάλης λίστας αναμονής ή απόστασης από τον πάροχο υγείας ανήλθε σε 29,6% (32,6% ανεξαρτήτως λόγου), ενώ ο μέσος όρος της ΕΕ ήταν μόλις 5%.⁸ Ένα ποσοστό που είναι σχεδόν έξι φορές μεγαλύτερο από το μέσο όρο των 27 κρατών μελών της ΕΕ!

Επιπρόσθετα, η μείωση των δαπανών στη δημόσια ιατροφαρμακευτική περίθαλψη έχει οδηγήσει στην αύξηση της ιδιωτικής δαπάνης (out-of-pocket expenditure) των πολιτών με ή χωρίς αναπηρία για αγορά φαρμάκων, διαγνωστικών εξετάσεων, θεραπειών, επισκέψεων σε ιδιώτες σε γιατρούς κ.λπ. Σύμφωνα με την Eurostat, το 2022 το ποσοστό της ιδιωτικής δαπάνης των ελληνικών νοικοκυριών σε ιατροφαρμακευτική περίθαλψη ανέρχεται σε 33,54%, ενώ ο αντίστοιχος μέσος όρος στην ΕΕ είναι 14,27%.⁹ Ένα ποσοστό που είναι από το μεγαλύτερο μεταξύ των 27 κρατών μελών της ΕΕ.

Τα ευρήματα της έρευνας σκιαγραφούν την εικόνα ενός συστήματος υγείας το οποίο περιορίζεται κυρίως σε στοιχειώδεις παροχές, ενώ ακόμα και σε αυτές τις βασικές κατηγορίες παροχών, η ικανοποίηση των αναγκών των ατόμων με αναπηρία και χρόνιες ή σπάνιες παθήσεις είναι μέτρια.

Τα ευρήματα της έρευνας καταδεικνύουν πολύ υψηλά ποσοστά ανικανοποίητων αναγκών υγείας σε όλες τις κατηγορίες ατόμων με αναπηρία και χρόνιες/σπάνιες παθήσεις.

Τα δημόσια νοσοκομεία αντιμετωπίζουν σημαντικά ελλείματα προσβασιμότητας, υποστελέχωση με σοβαρές ελλείψεις σε νοσηλευτικό και ιατρικό προσωπικό, ανεπάρκεια στην παροχή ολοκληρωμένης φροντίδας και παρακολούθησης των χρόνιων πασχόντων σε οργανωμένα και εξειδικευμένα τμήματα/μονάδες. Σοβαρές ελλείψεις ακόμα και σε ειδικευμένους γιατρούς, ελλείματα σε υλικό φροντίδας και μεγάλες αναμονές στα τμήματα επειγόντων περιστατικών χαρακτηρίζουν τη λειτουργία των δημόσιων νοσοκομείων της χώρας. Οι λίστες αναμονής για αναγκαίες διαγνωστικές εξετάσεις και οι ελλείψεις σε φάρμακα αποτελούν συνθήκες που επίσης θέτουν σε ύψιστο κίνδυνο την υγεία των πολιτών και ιδιαίτερα των ατόμων με χρόνιες παθήσεις.

Τα προβλήματα αυτά λαμβάνουν εκρηκτικές διαστάσεις ιδιαίτερα στις νησιωτικές περιφέρειες Βορείου, Νοτίου

Αιγαίου και Ιονίων Νήσων, καθώς και στις Ορεινές περιοχές των περιφερειών της Ηπείρου, Δυτικής Μακεδονίας και Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης. Ωστόσο και στα μεγάλα αστικά κέντρα της Αττικής και της Κεντρικής Μακεδονίας η κατάσταση που αποτυπώνουν τα δεδομένα καταδεικνύει μια εικόνα ασφυξίας στα μεγάλα νοσοκομεία με βασικές αιχμές τις μεγάλες λίστες αναμονής για αναγκαίες θεραπείες και τις πολύωρες αναμονές των πασχόντων στα ΤΕΠ των νοσοκομείων.

Η δημόσια πρωτοβάθμια φροντίδα υγείας και ο θεσμός του προσωπικού/οικογενειακού γιατρού αντιμετωπίζει ανεπάρκειες που αναγκάζουν σημαντικό τμήμα των ατόμων με αναπηρία και χρόνιες παθήσεις να επωμίζεται ακόμα μια δαπάνη υγείας, δηλαδή το κόστος επίσκεψης σε ιδιώτη γιατρό ακόμα και για να αναζητήσει μια απλή ιατρική συμβουλή για μη επείγον/οξύ ζήτημα υγείας.

Η μεγάλη πλειονότητα των ατόμων με αναπηρία και χρόνιες/σπάνιες παθήσεις καθώς και οι οικογένειες αυτών, αναγκάζονται να περιορίζουν το βιοτικό τους επίπεδο, ακόμα και να στερούνται βασικά είδη αναγκών διαβίωσης (τροφήμα ή ρούχα) ώστε να μπορούν να ανταπεξέρχονται στην υπέρογκη οικονομική επιβάρυνση που επωμίζονται προκειμένου να καλύψουν ανάγκες υγείας.

Τα ευρήματα της έρευνας καταδεικνύουν πολύ υψηλά ποσοστά δυσκολίας στην κάλυψη των αναγκών υγείας και αντίστοιχα υψηλές συχνότητες ανικανοποίητων αναγκών υγείας σε όλες τις κατηγορίες ατόμων με αναπηρία και χρόνιες/σπάνιες παθήσεις. Χαρακτηριστικό της πλημμελούς φροντίδας υγείας που απολαμβάνουν τα άτομα με αναπηρία/χρόνιες παθήσεις είναι τα ιδιαίτερα υψηλά ποσοστά ανικανοποίητων αναγκών σε οδοντιατρική φροντίδα, στοιχείο που αποτελεί σημαντικό δείκτη του επιπέδου υγείας που απολαμβάνουν οι πολίτες. Το κενό του ΕΣΥ σε παροχές οδοντιατρικής φροντίδας σε συνδυασμό με το υψηλό κόστος των ιδιωτικών υπηρεσιών καθιστά μονόδρομο την παραμέληση της στοματικής υγείας για τα άτομα που αφενός αντιμετωπίζουν επιτακτικότερες ανάγκες υγείας αφετέρου τοποθετούνται στα χαμηλότερα εισοδηματικά κλιμάκια.

Τα ευρήματα της έρευνας επιβεβαιώνουν αδιαμφισβήτητα την κοινωνική αντίληψη για την αναπηρία και την ασθένεια και την ισχυρή συσχέτιση που έχουν τα κοινωνικά και οικονομικά χαρακτηριστικά των ατόμων με την πρόσβαση στην υγεία και τελικά με το επίπεδο υγείας που απολαμβάνουν.

Η επεξεργασία των δεδομένων κατέδειξε υψηλότερα ποσοστά ατόμων με αναπηρία/χρόνια πάθηση/σπάνια πάθηση και δυσκολία στην κάλυψη των αναγκών υγείας, καθώς και συχνότερες ανικανοποίητες ανάγκες υγείας μεταξύ των εξής κατηγοριών:

- Άτομα με χαμηλό οικογενειακό εισόδημα και ιδιαίτερα όσοι βρίσκονται σε κλιμάκια χαμηλότερα των 1000 ευρώ.
- Ανασφάλιστα άτομα.
- Άτομα που ζουν μόνα τους με προσωπικό βοηθό.
- Άτομα με αναπηρία/χρόνια/σπάνια πάθηση που διαβιούν σε πολύτεκνα νοικοκυριά.
- Μονογονεϊκές οικογένειες, και μονοπρόσωπα νοικοκυριά.
- Γυναίκες με αναπηρία, χρόνια, σπάνια πάθηση.

Σημαντική συσχέτιση διαπιστώθηκε εν τέλει ανάμεσα στην κατάσταση της υγείας του ατόμου, αν δηλαδή απολαμβάνει κατά την εκτίμηση του πολύ καλή, καλή, μέτρια, κακή ή πολύ κακή υγεία, ανεξάρτητα από την αναπηρία/πάθηση που έχει, με τα κοινωνικά του χαρακτηριστικά, και ιδιαίτερα με το ύψος του μηνιαίου οικογενειακού εισοδήματος.

Καλή και πολύ καλή υγεία απολαμβάνει το 39% των ατόμων με μηνιαίο οικογενειακό εισόδημα έως 1000 ευρώ ενώ το ίδιο επίπεδο υγείας αναφέρει ότι έχει το 62% των ατόμων με οικογενειακό εισόδημα 3.001 ευρώ και άνω. Υπενθυμίζεται ωστόσο ότι η πλειονότητα των ατόμων με αναπηρία εντάσσεται σε μηνιαία οικογενειακά εισοδήματα που κυμαίνονται έως 1.000 ευρώ.

Βρέθηκαν επίσης στατιστικά υψηλότερα ποσοστά «κακής» και «πολύ κακής» υγείας, στις εξής κατηγορίες:

- Ανασφάλιστα άτομα.
- Άτομα που έχουν γεννηθεί σε χώρες εκτός ΕΕ.
- Κάτοικοι αγροτικών περιοχών.
- Άτομα με σχετικά χαμηλό εκπαιδευτικό επίπεδο (δημοτικό, κατώτερη δευτεροβάθμια).

Πέραν της γενικής αυτής εικόνας, καταγράφονται σημαντικά συμπεράσματα για επιμέρους κατηγορίες αναπηρίας/πάθησης, με τους χρόνιους πάσχοντες και τα άτομα με αναπηρίες με συστηματικές ανάγκες φροντίδας να καταγράφουν ακόμα υψηλότερα ποσοστά ανικανοποίητων αναγκών σε ιατρικές εξετάσεις και θεραπείες, διαγνωστικές εξετάσεις, φάρμακα κ.ά.

**Ειδικότερα εμπόδια και ανεκπλήρωτες ανάγκες υγείας:
Βασικά συμπεράσματα ανά κατηγορία αναπηρίας / χρόνιας ή και σπάνιας πάθησης**

Οριζόντιο ζήτημα που αντιμετωπίζουν όλες οι κατηγορίες αναπηρίας και ορισμένες χρόνιες και σπάνιες παθήσεις, αποτελούν τα σοβαρά εμπόδια προσβασιμότητας των δομών και υπηρεσιών υγείας -τόσο στον δημόσιο όσο και στον ιδιωτικό τομέα- καθώς και του δομημένου περιβάλλοντος στο οποίο χωροθετούνται οι δομές, που δυσχεραίνουν έως και καθιστούν αδύνατη την πρόσβαση των ατόμων με αναπηρία ή/και χρόνιες και σπάνιες παθήσεις σε αναγκαίες υπηρεσίες υγείας.

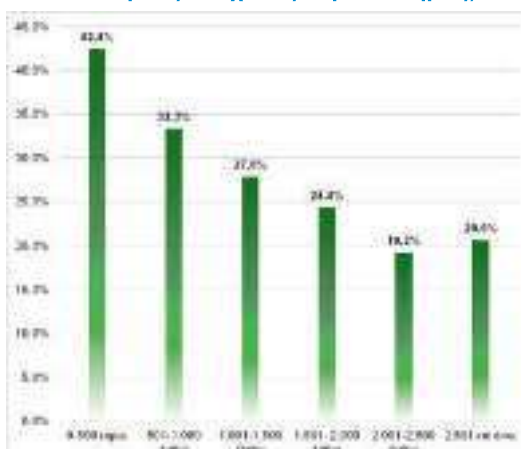
Αναφορικά με τις δημόσιες δομές υγείας, τα υψηλότερα ποσοστά αρνητικών κρίσεων για το επίπεδο προσβασιμότητας των δημόσιων νοσοκομείων καταγράφηκαν στα άτομα με: εγκεφαλική παράλυση, σπάνιες παθήσεις, νευρολογικά νοσήματα, ρευματικά νοσήματα, τύφλωση, νευρομυϊκές παθήσεις και κινητική αναπηρία.

Τα υψηλότερα ποσοστά ανικανοποίητων αναγκών σε ιατρικές εξετάσεις και θεραπείες, σε διαγνωστικές εξετάσεις και σε φάρμακα, καταγράφηκαν στους χρόνιους πάσχοντες και στα άτομα με αναπηρίες με συστηματικές ανάγκες φροντίδας, και συγκεκριμένα στα άτομα με νευρομυϊκές παθήσεις, στα άτομα με σπάνιες παθήσεις, στα άτομα με παθήσεις του πεπτικού στα άτομα με παθήσεις αναπνευστικού, στα άτομα με ρευματικά νοσήματα και άλλα αυτοάνοσα, στα άτομα με σακχαρώδη διαβήτη, στα άτομα με νευρολογικά νοσήματα και στα άτομα με ψυχική αναπηρία/διαταραχές.

Περιορισμένη πρόσβαση σε αναγκαίες ιατρικές θεραπείες και παρακολούθησης εξαιτίας της έλλειψης διαθεσιμότητας εξειδικευμένων και οργανωμένων κέντρων διάγνωσης, παρακολούθησης, διαχείρισης και θεραπείας, που να καλύπτουν τις εξειδικευμένες ανάγκες της πάθησης, αντιμετωπίζουν με σημαντικά υψηλότερη συχνότητα αναφοράς τα άτομα με νοητική αναπηρία, τα άτομα με νευρομυϊκές παθήσεις, τα άτομα με σπάνιες παθήσεις, ενώ και σε ελλείψεις ειδικευμένων γιατρών αναφέρθηκαν συχνότερα τα άτομα με παθήσεις του πεπτικού, τα άτομα με καρδιαγγειακά νοσήματα, και τα άτομα με παθήσεις του αναπνευστικού.

Ανεκπλήρωτες ανάγκες παροχών νοσηλευτικής φροντίδας κατά τη νοσηλεία σε δημόσια νοσοκομεία και ως εκ τούτου να επωμίζεται τη φροντίδα η ίδια οικογένεια ή/και το κόστος της αποκλειστικής φροντίδας, καταγράφηκαν με σημαντικά υψηλότερη συχνότητα στα άτομα με νοητική αναπηρία (73%), στα άτομα με εγκεφαλική παράλυση (70,5%), στα άτομα με νευρομυϊκές παθήσεις (64,4%), στα άτομα με σπάνιες παθήσεις (64%), στα άτομα με τύφλωση (60,2%) και στα άτομα με κινητική αναπηρία (59%).

Ποσοστό ατόμων που αντιμετωπίζουν μεγάλη δυσκολία στην ικανοποίηση αναγκών υγείας ανά εισοδηματική κατηγορία (συνολικό μηνιαίο οικογενειακό εισόδημα χωρίς τυχόν οικονομικές ενισχύσεις λόγω αναπηρίας)

Επιστημονική ομάδα:

Φανή Προβή
Επιστημονική Υπεύθυνη Παρατηρητηρίου
Θεμάτων Αναπηρίας

Νεκταρία Αποστολάκη
Υπεύθυνη Έργου
Παρατηρητηρίου Θεμάτων Αναπηρίας

Ευαγγελία Καλλιμάνη
Επιστημονικό Στέλεχος ΕΣΑμεΑΔρ.

Αντωνία Παυλή
Κύρια Ερευνήτρια
Παρατηρητηρίου Θεμάτων Αναπηρίας

1. Το Γενικό Σχόλιο 14 της Επιτροπής των Ηνωμένων Εθνών για τα Οικονομικά, Κοινωνικά και Πολιτιστικά Δικαιώματα (2000). Γενικό Σχόλιο 14 «Το δικαίωμα στο υψηλότερο εφικτό επίπεδο υγείας (The Right to the Highest Attainable Standard of Health)». Διαβέβαιο στο: <https://www.ohchr.org/sites/default/files/Documents/Issues/Women/WRCG/Health/GC14.pdf>.

2. Η αίσθηση των δαπανών για την υγεία ως ποσοστό του ΑΕΠ την περίοδο του 2020 και 2021 ήταν ένα φαινόμενο που παρατηρήθηκε γενικότερα λόγω της υγειονομικής κρίσης. Για περισσότερα βλ. OECD/European Commission (2024). Health at a Glance: Europe 2024. State of Health in the EU Cycle, OECD Publishing, Paris, <https://doi.org/10.1787/b3704e14-81>.

3. Eurostat. Δείκτης «General government expenditure by function (COFOG)» της Eurostat. Ανακτήθηκε στις 27 Νοεμβρίου 2024 από: https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/gov_10a_exp/default/table?lang=en&category=gov_gov_gfs10_gov_10a.

4. 0 π.

5. Rotariu, E., and D. Sakellariou (2019). Access to health care in an age of austerity: disabled people's unmet needs in Greece. Critical Public Health, 29(1): 48-60. doi: <https://doi.org/10.1080/09581596.2017.1394575>. Burki, T. (2018). Health under austerity in Greece. Lancet, 391: 525-526. Hauben, H., M. Coucheir, J. Spaoren, D. McAnaney, and C. Delfosse (2013). Assessing the impact of European governments' austerity plans on the rights of people with disabilities. EFC: European Foundation Center. Smith, H. (2017). 'Patients who should live are dying': Greece's public health meltdown. The Guardian. Διαβέβαιο στο: https://www.theguardian.com/world/2017/jan/01/patients-dying-greece-public-health-meltdown/open_in_a_new_window. ΕΣΑμεΑ (2019). Ανθρώπινα Δικαιώματα και Άτομα με Αναπηρία: Εναλλακτική Έκθεση – Ελλάδα 2019 και απαντήσεις στα Κατάλογο Θεμάτων και Συστάσεις. Διαβέβαιο στο: http://www.esaea.eu/component/option=com_download&collection=article_file&upload=0&file=article_file&id=4446.

6. Commissioner for Human Rights (2018). Έκθεση της Επιτροπής για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου του Συμβούλιου της Ευρώπης, Dunja Mijatovic. Διαβέβαιο στο: <https://rm.coe.int/dunja-mijatovic-25-29-2018/16809024f7>. Rotariu & Sakellariou 2019. ΕΣΑμεΑ 2019.

7. Το Παρατηρητήριο Θεμάτων Αναπηρίας από την έναρξη λειτουργίας του μέχρι και σήμερα παρακολουθεί αυστηρικά, μεταξύ άλλων, τις εξελίξεις ως προς τη πρόσβαση των ατόμων με αναπηρία στην υγεία. Ενδεικτικά, βλ. Παρατηρητήριο Θεμάτων Αναπηρίας (2020α). 7^ο Δελτίο Στατιστικής Πληροφόρησης: Ουράσιος στις δαπάνες για την αναπηρία η Ελλάδα στην Ευρώπη, Διαβέβαιο στο: <https://paratitirioanapirias.gr/el/results/publications/5870-deltio-toy-paratitirioy-tis-esmea-oyragos-stis-dapanes-gia-thn-anapiria-h-ellada-sthn-eyrope>. Παρατηρητήριο Θεμάτων Αναπηρίας (2022α). 11^ο Δελτίο Στατιστικής Πληροφόρησης: Υγεία, αναπηρία και χρόνια πάθηση, Διαβέβαιο στο: <https://paratitirioanapirias.gr/el/results/publications/71116-deltio-toy-paratitirioy-tis-esmea-yeia-anapiria-kai-xronia-pathsh>. Παρατηρητήριο Θεμάτων Αναπηρίας (2021). Ετήσια Έκθεση Παρατηρητηρίου Θεμάτων Αναπηρίας για το 2020 (σσ. 84-90). Διαβέβαιο στο: <https://paratitirioanapirias.gr/el/results/publications/63/ethnikh-ekthesi-gia-thn-anapiria-etos-2020>. Παρατηρητήριο Θεμάτων Αναπηρίας (2022β). Ετήσια Έκθεση Παρατηρητηρίου Θεμάτων Αναπηρίας για το 2021 (σσ. 107-119). Διαβέβαιο στο: <https://paratitirioanapirias.gr/el/results/publications/89/ethnikh-ekthesi-gia-thn-anapiria-etos-2021>. Παρατηρητήριο Θεμάτων Αναπηρίας (2023). Έκθεση Παρατηρητηρίου Θεμάτων Αναπηρίας Περιόδου Ιανουαρίου-Σεπτεμβρίου 2023 (σσ. 88-93). Διαβέβαιο στο: <https://paratitirioanapirias.gr/el/results/publications/97/ethnikh-ekthesi-gia-thn-anapiria-periodoy-ianovariou-septemvriou-2023>.

8. Eurostat. Δείκτης «Self-reported unmet needs for medical examination by level of disability (activity limitation), sex and age». Ανακτήθηκε στις 27 Νοεμβρίου 2024 από: https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/hlth_dh030/default/table?lang=en&category=dsb.dsb_hcs.dsb_hcsn.

9. Eurostat. Δείκτης «Out-of-pocket expenditure on healthcare». Ανακτήθηκε στις 27 Νοεμβρίου 2024 από: https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/tepsr_sp310/default/table?lang=en

Σχετικά με την έρευνα «Πρόσβαση στην υγεία των ατόμων με αναπηρία ή/και χρόνιες και σπάνιες παθήσεις»

Το «Παρατηρητήριο Θεμάτων Αναπηρίας» της Εθνικής Συνομοσπονδίας Ατόμων με Αναπηρία (ΕΣΑμεΑ) αποτελεί τον επιστημονικό και ερευνητικό βραχίονα της ΕΣΑμεΑ που ενισχύει την επιστημονική και τεχνοκρατική ικανότητα του φορέα ως προς την αποτελεσματική προστασία και προώθηση των δικαιωμάτων των ατόμων με αναπηρία, χρόνιες/σπάνιες παθήσεις και των οικογενειών τους στη χώρα. Το Παρατηρητήριο από το 2016 συμβάλλει στη δημιουργία γνώσης και στη διαμόρφωση πολιτικών που διασφαλίζουν τη συμπερίληψη των ατόμων με αναπηρία, των ατόμων με χρόνιες/σπάνιες παθήσεις και των οικογενειών τους σε όλους τους τομείς της ζωής.

*Ιωάννης Βαρδακαστάνης
Πρόεδρος ΕΣΑμεΑ και EDF*

Η Πανελλαδική Έρευνα με τίτλο «Πρόσβαση στην υγεία των ατόμων με αναπηρία ή/και χρόνιες και σπάνιες παθήσεις», που πραγματοποιήθηκε ενόψει της 3ης Δεκέμβρη 2024, Εθνικής Ημέρα Ατόμων με Αναπηρία, είναι η πρώτη ολοκληρωμένη έρευνα για την υγεία και τα δικαιώματα των ατόμων από όλες τις κατηγορίες αναπηρίας και χρονίων παθήσεων.

Η έρευνα στόχευσε στη διερεύνηση όλων των φυσικών, ψηφιακών, συμπεριφορικών, νομοθετικών φραγμών που παρεμποδίζουν την άσκηση του δικαιώματος στην υγεία για τα άτομα με αναπηρία και χρόνιες /σπάνιες παθήσεις. Οι συμμετέχουσες και συμμετέχοντες που έλαβαν μέρος εξέφρασαν τη γνώμη τους και κατέθεσαν τη σημαντική εμπειρία τους στη σχέση τους με τις υπηρεσίες και δομές υγείας της χώρας μας, με αυθεντικό, αδιαμεσολάβητα και ανώνυμα. Η έρευνα πραγματοποιήθηκε ως το μέσο παροχής σημαντικών πρωτογενών δεδομένων για την Πολιτική Υγείας και στις υπηρεσίες του Υπουργείου Υγείας, τον ΕΟΠΥΥ και άλλους Οργανισμούς, τα Νοσοκομεία, την Επιστημονική Κοινότητα, το ευρύ κοινό κ.λπ.

Έτσι, τα αναλυτικά αποτελέσματα και συμπεράσματά της που προέκυψαν από και για καθεμία και κάθε έναν από εμάς θα αποτελέσουν το κύριο συλλογικό εργαλείο για τον σχεδιασμό πολιτικών και τη διεκδίκηση των δικαιωμάτων μας, πάντα με γνώμονα την κεφαλαιώδη αρχή «Τίποτα χωρίς εμάς».

Εκπρόσωποι των οργανώσεων της ΕΣΑμεΑ σε όλη τη χώρα πραγματοποίησαν συναντήσεις με τους διοικητές των Υγειονομικών Περιφερειών της χώρας, καταθέτοντας τα συμπεράσματα της μεγάλης έρευνας του Παρατηρητηρίου Θεμάτων Αναπηρίας της ΕΣΑμεΑ για την πρόσβαση των ατόμων με αναπηρία, χρόνιες και σπάνιες παθήσεις στην Υγεία, καθώς και τα συγκεκριμένα προβλήματα που αντιμετωπίζουν σε κάθε Υγειονομική Περιφέρεια.

Στην έδρα της 6ης Υγειονομικής Περιφέρειας Πελοποννήσου, Ηπείρου, Ιονίων Νήσων και Δυτικής Ελλάδας στην Πάτρα, είχαν συνάντηση με τον διοικητή της ΥΠΕ η αντιπροσωπεία αποτελούμενη από τους: Χαροκόπο Αντώνη, Γ' αντιπρόεδρο ΕΣΑμεΑ, πρόεδρο Περιφερειακής Ομοσπονδίας Ατόμων με Αναπηρία Δυτικής Ελλάδας και Νοτ. Ιονίων Νήσων (ΠΟΜΑμεΑ ΔΕ και ΝΙΝ), Παναγοπούλου Βασιλική, γεν. γραμματέα ΠΟΜΑμεΑ ΔΕ και ΝΙΝ, Ιβάντσικ Λιάνα, οργανωτική γραμματέα ΠΟΜΑμεΑ ΔΕ και ΝΙΝ, Τασιούλη Γεώργιο, αναπλ. οργαν. γραμματέα ΠΟΜΑμεΑ ΔΕ και ΝΙΝ, Καραλή Νικόλαο, μέλος Γενικού Συμβουλίου ΕΣΑμεΑ, πρόεδρο Περιφερειακής Ομοσπονδίας Ατόμων με Αναπηρία ΠΟΜΑμεΑ Πελοποννήσου, Σωτήρη Κατσαρό, πρόεδρο Περιφερειακής Ομοσπονδίας Ατόμων με Αναπηρία Ηπείρου και Ν.Ι. Νήσων, Ανθή Λιάγκου, ταμία Περιφερειακής Ομοσπονδίας Ατόμων με Αναπηρία Ηπείρου και Ν.Ι. Νήσων.

Η αντιπροσωπεία συναντήθηκε με τον διοικητή Ηλία Θεοδωρόπουλο καθώς και με τους υποδιοικητές Δέντσια Γεώργιο και Στασινόπουλο Βασίλειο.

Οι εκπρόσωποι του αναπηρικού κινήματος παρέδωσαν την έρευνα, ενημέρωσαν για τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν τα άτομα με αναπηρία, χρόνιες και σπάνιες παθήσεις στις μονάδες υγείας της 6ης ΥΠΕ και συμφώνησαν σε περαιτέρω συνεργασία.

ΕΘΝΙΚΗ ΣΥΝΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ ΑΤΟΜΩΝ ΜΕ ΑΝΑΠΗΡΙΑ:**Διακήρυξη 3ης Δεκέμβρη 2024****Εθνική και Παγκόσμια Ημέρα Ατόμων με Αναπηρία****ΔΙΕΚΔΙΚΟΥΜΕ δημόσιες πολιτικές για τα άτομα με αναπηρία, με χρόνιες ή/και σπάνιες παθήσεις και τις οικογένειές τους**

Εμείς, το αναπηρικό κίνημα της Ελλάδας, τα άτομα με αναπηρία, τα άτομα με χρόνιες ή/και σπάνιες παθήσεις, οι οικογένειές μας, οι οργανώσεις και τα σωματεία μας σε όλη τη χώρα,

Αγωνιζόμαστε για να ανατρέψουμε τις δυσμενείς καταστάσεις που βιώνουμε σε αυτή την εποχή της αβεβαιότητας και των πολυ-κρίσεων, μετά την πολυετή οικονομική κρίση, μετά την πανδημία, εν μέσω της ενεργειακής κρίσης και της ακρίβειας, της κλιματικής κρίσης, των έντονων γεωπολιτικών εξελίξεων, των πολέμων δίπλα μας.

Συνεχίζουμε να αγωνιζόμαστε για να μην οδηγηθούμε στο κοινωνικό περιθώριο και για μια ζωή με αξιοπρέπεια. **Είμαστε αποφασισμένοι η θεμελιώδης αρχή του παγκόσμιου αναπηρικού κινήματος «Τίποτα για εμάς χωρίς εμάς» να μετατραπεί σε «Τίποτα χωρίς εμάς»!**

Είμαστε αλληλέγγυοι:

- με όλα τα άτομα με αναπηρία, με χρόνιες ή/και σπάνιες παθήσεις που διαβιούν σε ιδρύματα δίχως τη θέλησή τους, τα οποία συχνά αποτελούν θύματα κακοποίησης και εκμετάλλευσης,
- με όλα τα κορίτσια και τις γυναίκες με αναπηρία, με χρόνιες ή/και σπάνιες παθήσεις, με όλες τις μητέρες παιδιών με αναπηρία, με χρόνιες ή/και σπάνιες παθήσεις
- με όλα τα παιδιά με αναπηρία, με χρόνιες ή/και σπάνιες παθήσεις, τα οποία είναι πιθανότερο να πέσουν θύματα σωματικής και σεξουαλικής βίας και κακοποίησης, αλλά και παραμέλησης, σε σχέση με τα παιδιά χωρίς αναπηρία,
- με όλους τους ανέργους με αναπηρία, με χρόνιες ή/και σπάνιες παθήσεις, που κινδυνεύουν περισσότερο από οποιοδήποτε άλλον από τη φτώχεια και των κοινωνικό αποκλεισμό λόγω του δυσβάστακτου πρόσθετου κόστους που απαιτείται για την κάλυψη των αναγκών που τηγάζουν από την αναπηρία,
- με κάθε μετανάστη και πρόσφυγα φτώχειας, πολέμου, κλίματος, και με κάθε θύμα ρητορικής μίσους και ρατσιστικής βίας οποιασδήποτε εθνικότητας.

Εμείς, τα άτομα με αναπηρία, με χρόνιες ή/και σπάνιες παθήσεις και οι οικογένειές μας:

- Διεκδικούμε την υλοποίηση **της Σύμβασης του ΟΗΕ για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρία** που αγωνιστήκαμε να θεσπιστεί και να γίνει νόμος του κράτους για την προστασία μας,
- Διεκδικούμε την πλήρη εφαρμογή του άρθρου 21 του Συντάγματος της χώρας που τονίζει ότι **«τα άτομα με αναπηρία έχουν δικαίωμα να απολαμβάνουν μέτρων που εξασφαλίζουν την αυτονομία, την επαγγελματική ένταξη και τη συμμετοχή τους στην κοινωνική, οικονομική και πολιτική ζωή της Χώρας»**,
- Διεκδικούμε την πλήρη εφαρμογή της εθνικής και ευρωπαϊκής νομοθεσίας που προστατεύει και προάγει τα δικαιώματα και τις ελευθερίες μας και τη ριζική αναμόρφωση της υφιστάμενης εθνικής νομοθεσίας που αντιτίθεται στις απαιτήσεις της Σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών για τα Δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρίες,
- Διεκδικούμε την αξιοποίηση της Πολιτικής Συνοχής με στόχο την άμβλυνση των ανισοτήτων που βιώνουμε, ιδίως όσων ζούμε στην περιφέρεια, και τη σύγκλιση με την Ευρωπαϊκή Ένωση των 27,
- Διεκδικούμε την υλοποίηση όσων προβλέπει η Εθνική Στρατηγική για τα Δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρία 2024-2030 και την ετήσια παρακολούθηση της εφαρμογής της.

Η Ε.Σ.Α.μεΑ. αφιερώνει τη φετινή 3^η Δεκέμβρη, εθνική και παγκόσμια ημέρα ατόμων με αναπηρία στην **ΥΓΕΙΑ** και ρίχνει φως στα τεράστια προβλήματα που αντιμετωπίζουν τα άτομα με αναπηρία, με χρόνιες ή/και σπάνιες παθήσεις και τα μέλη των οικογενειών τους, σε όλο το φάσμα των υπηρεσιών υγείας.

Τη φετινή 3^η Δεκέμβρη ΔΙΕΚΔΙΚΟΥΜΕ:

- Την επέκταση της αρχής της ίσης μεταχείρισης σε όλους τους τομείς ζωής
- Την αύξηση της συμμετοχής των ατόμων με αναπηρία, με χρόνιες ή/και σπάνιες παθήσεις στο εργατικό δυναμικό της χώρας
- Περισσότερο αλληλέγγυα κοινωνική ασφάλιση
- Την εφαρμογή της Συμπεριληπτικής Εκπαίδευσης στην πράξη
- Την ενίσχυση του εισοδήματος και του βιοτικού επιπέδου μας
- Τη δημιουργία ενός ποιοτικού συστήματος δημόσιας Υγείας και αποκατάστασης
- Ανεξάρτητη διαβίωση και συμπερίληψη στην κοινότητα
- Την εφαρμογή της Καθολικής Προσβασιμότητας

Τίποτα χωρίς εμάς!

Μιλώντας για την «Αποϊδρυματοποίηση»

- Κάνοντας βήματα προς την προσωποκεντρική και εξατομικευμένη υποστήριξη των ατόμων με αναπηρία

Η ένταξη αλλά και η συμμετοχή των ατόμων με αναπηρία στην κοινωνία είναι ένα από τα μεγάλα θέματα συζήτησης με τον όρο «Αποϊδρυματοποίηση» να αποτελεί το «κλειδί» έτσι ώστε να γίνει ένα μεγάλο βήμα προς αυτή την κατεύθυνση.

Η έξοδος των ατόμων με αναπηρία από ιδρυματικά περιβάλλοντα και η μετακίνησή τους σε Στέγες Υποστηριζόμενης Διαβίωσης μπορεί να ανοίξει ένα νέο κεφάλαιο στην διασφάλιση των δικαιωμάτων όλων των ανθρώπων, χωρίς εξαιρέσεις. Όπως εξηγεί η προϊσταμένη του Τμήματος Φροντίδας και Φυσικής Αποκατάστασης της Διεύθυνσης Αποϊδρυματοποίησης και Υπεύθυνη Λειτουργίας των Σ.Υ.Δ. του Κ.Κ.Π.Π.Δ.Ε. κα Ευγενία Πετράτου, ήδη στην περιοχή της Δυτικής Ελλάδας έχουν γίνει προς αυτή την κατεύθυνση βήματα που οδηγούν σε προσωποκεντρική και εξατομικευμένη υποστήριξη.

Τι σημαίνει ο όρος «Αποϊδρυματοποίηση» ατόμων με αναπηρία και πόσο σημαντικό είναι να στραφούμε σε αυτόν ως κοινωνία, μέσω της κοινωνικής πρόνοιας;

Η Αποϊδρυματοποίηση Ατόμων με Αναπηρία αφορά τη μετάβαση από την ιδρυματική φροντίδα στη φροντίδα, σε επίπεδο τοπικής κοινότητας και περιλαμβάνει την ανάπτυξη μίας σειράς υποστηρικτικών υπηρεσιών, οι οποίες επιτρέπουν την ένταξη και τη συμμετοχή των ατόμων με αναπηρία σε ισότιμη βάση, διασφαλίζοντας την απόλαυση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και την ποιότητα της παρεχόμενης υποστήριξης.

Με ποιους τρόπους μπορεί να επιτευχθεί η Αποϊδρυματοποίηση;

Η Αποϊδρυματοποίηση μπορεί να επιτευχθεί μέσω της ανάπτυξης ενός σχεδίου μετάβασης των ατόμων με αναπηρία που διαβιούν σε ιδρύματα στην τοπική κοινότητα, καθώς και μέσω του σχεδιασμού και της ανάπτυξης μίας σειράς εξειδικευμένων συστημάτων υποστήριξης, τα οποία πρέπει να βασίζονται σε μηχανισμούς διασφάλισης της ποιότητας των υπηρεσιών, μία διαδικασία που προϋποθέτει την ενεργή συμμετοχή των ίδιων των ατόμων με αναπηρία.

Ποιες είναι οι αλλαγές που θα πρέπει να γίνουν ως προς αυτή την κατεύθυνση αλλά και οι δυσκολίες;

Η Αποϊδρυματοποίηση και η πρόληψή της περιλαμβάνει την ανάπτυξη επιπλέον Δομών Φιλοξενίας για τα άτομα με αναπηρία, εντός της κοινότητας, την ανάπτυξη των Μονάδων Βραχείας Υποδοχής, τη δημιουργία Κινητών Μονάδων παροχής υποστηρικτικών υπηρεσιών στα άτομα με αναπηρία και στις οικογένειές τους, την δημιουργία επιπλέον Κέντρων Δημιουργικής Απασχόλησης και Κέντρων Ημέρας, καθώς και δράσεις για την ισότιμη συμμετοχή και την ένταξη των ατόμων με αναπηρία στην αγορά εργασίας.

Υπάρχουν παραδείγματα αποϊδρυματοποίησης στην Δυτική Ελλάδα; Ποια είναι αυτά και ποιος είναι ο στόχος για το μέλλον;

Υπάρχουν παραδείγματα και είμαστε ιδιαίτερος χαρούμενοι γι' αυτό. Το Κέντρο Κοινωνικής Πρόνοιας Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας έχει ολοκληρώσει ήδη την Αποϊδρυματοποίηση είκοσι ατόμων με αναπηρία, τα οποία διαβιούσαν, επί σειρά ετών, σε ιδρυματικό περιβάλλον και πλέον διαμένουν σε Στέγες Υποστηριζόμενης Διαβίωσης, εντός της κοινότητας, όπου και τους παρέχεται προσωποκεντρική και εξατομικευμένη υποστήριξη, σεβόμενοι τα δικαιώματα και τις επιθυμίες τους.

Επιπλέον, αναμένεται η λειτουργία και άλλων Στεγών Υποστηριζόμενης Διαβίωσης, με απώτερο στόχο την οριστική απομάκρυνση όλων των ωφελούμενων του Παραρτήματος Κοινωνικής Φροντίδας και Κοινωνικής Υποστήριξης ΑμεΑ Λεχαιών από το ιδρυματικό περιβάλλον και την ένταξή τους στην κοινότητα.

Δράσεις αφιερωμένες στην Παγκόσμια Ημέρα

Με αφορμή την **Παγκόσμια Ημέρα Ψυχικής Υγείας στις 10 Οκτωβρίου**, η Περιφερειακή Ομοσπονδία Ατόμων με Αναπηρία Δυτικής Ελλάδας και Νοτίων Ιονίων Νήσων σε συνεργασία με την Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας, σωματεία-μέλη της και φορείς ψυχικής υγείας πραγματοποίησε δράσεις για την ενημέρωση και την ευαισθητοποίηση του κοινού σχετικά με τα προβλήματα που υπάρχουν στον χώρο της ψυχικής υγείας.

Την **Πέμπτη 10 Οκτωβρίου**, στο κέντρο της Πάτρας και συγκεκριμένα στον πεζόδρομο Αγίου Νικολάου και Ρήγα Φεραίου οι περαστικοί λάμβαναν έντυπο ενημερωτικό υλικό για την Παγκόσμια Ημέρα Ψυχικής Υγείας ενώ στάλθηκε ένα ηχηρό μήνυμα ότι η ψυχική υγεία είναι θεμελιώδες ανθρώπινο δικαίωμα και πρέπει να αποτελεί μέρος της καθολικής κάλυψης υγείας.

Δημοσιογράφοι της πόλης, πολιτικοί εκπρόσωποι, εκπρόσωποι της αυτοδιοίκησης και του χώρου της δημόσιας υγείας φόρεσαν μπλουζάκια διανέμοντας ενημερωτικά φυλλάδια στους πολίτες.

Φορείς Ψυχικής Υγείας που συμμετείχαν στη δράση ενημέρωσης:

- Κέντρο Ψυχικής Υγείας Πάτρας Γενικού Νοσοκομείου Πατρών «Ο Άγιος Ανδρέας»
- Ψυχιατρική Κλινική Πανεπιστημιακού Γενικού Νοσοκομείου Πατρών-Μονάδες Ψυχοκοινωνικής Αποκατάστασης «ΨΥΧΑΡΓΩΣ»
- Σύλλογος για την Ψυχική Υγεία «ΣΟΨΥ» Πάτρας
- Σύλλογος Ατόμων με Ψυχική Αναπηρία Π.Ε. Αχαΐας «ΣΘΕΝΟΣ»
- Κοι.Σ.Π.Ε. Το. Ψ.Υ.Ν. Αχαΐας «ΦΑΡΟΣ»
- Ψυχιατρικό Τμήμα Παιδιών και Εφήβων Γενικού Νοσοκομείου Παίδων Πατρών «Καραμανδάνειο»
- Σωματείο Γονέων, Κηδεμόνων και Φίλων Ατόμων με Αυτισμό Αχαΐας «ΜΙΤΟΣ»

Συμμετείχαν επίσης τάξεις από το 3ο και το 7ο Δημοτικό Σχολείο και οι ποδοσφαιριστές της ΠΑΕ Παναχαϊκής Μπαξεβάνος Νίκος, Παπατόλιος Θανάσης, Λεοσί Γιώργος, Ρόβας Χρήστος, Σκόνδρας Σπύρος και Χαλκιαδάκης Μηνάς, με την υπεύθυνη marketing της ομάδας, κα Κορίνα Σαββιδάκη.

Επίσης, οι φιλοξενούμενοι από τις Δομές Ψυχοκοινωνικής Αποκατάστασης «ΨΥΧΑΡΓΩΣ» του Π.Γ.Ν.Π. παρουσίασαν ένα σύντομο **θεατρικό δρώμενο-σκετς**.

Οι δημοσιογράφοι της πόλης δημιούργησαν ένα βίντεο στέλνοντας το δικό τους μήνυμα για την ψυχική υγεία.

Το **Σάββατο 12 Οκτωβρίου 2024 (ώρες 10:00- 15:00)**, στη συνεδριακή αίθουσα του Οργανισμού Λιμένος Πατρών Α.Ε. (Ο.Λ.ΠΑ. Α.Ε.) πραγματοποιήθηκε ανοιχτή συνάντηση- συζήτηση με εκπροσώπους δημόσιων και ιδιωτικών φορέων, οργανώσεων, σωματείων και δομών ψυχικής υγείας με σκοπό την ανάδειξη των προβλημάτων που αντιμετωπίζουν τα άτομα με ψυχική αναπηρία και οι υπάρχουσες δομές στην Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας, στη Ζάκυνθο και την Κεφαλονιά, παρουσία εκπροσώπων της Πολιτείας, της Τοπικής Αυτοδιοίκησης και των Πολιτικών Κομμάτων.

Το παρών έδωσε ο Υφυπουργός Υγείας αρμόδιος για θέματα ψυχικής υγείας, κ. Βαρτζόπουλος Δημήτριος και ο Αν. Περιφερειάρχης Δυτικής Ελλάδας, κ. Μπονάνος Χαράλαμπος.

Τον Αρχηγό της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης και Πρόεδρο της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΣΥΡΙΖΑ - Προοδευτική Συμμαχία, κ. Νίκο Παππά, εκπροσώπησε ο κ. Ανδρέας Παναγιωτόπουλος, Βουλευτής Αχαΐας ΣΥΡΙΖΑ - Προοδευτική Συμμαχία και τομεάρχης Υγείας. Την Νέα Αριστερά εκπροσώπησε ο Νίκος Γιαννόπουλος.

Το παρών έδωσαν επίσης, μεταξύ άλλων, η Διοικήτρια του Παιδιατρικού Νοσοκομείου Πάτρας «Καραμανδάνειο», κα Ασπασία Ρηγοπούλου, η

Ψυχικής Υγείας από την Π.ΟΜ.Α.μεΑ Δ.Ε. & Ν.Ι.Ν.

Αντιπεριφερειάρχης Κοινωνικής Πολιτικής και Οικογένειας, κα Γεωργία Ντάτσικα, ο Πρόεδρος του Κοινωνικού Οργανισμού Δήμου Πατρέων, κ. Θεόδωρος Τουλγαρίδης αλλά και ο Διευθύνων Σύμβουλος του Οργανισμού Λιμένος Πατρών Α.Ε., κ. Αναστασόπουλος Παναγιώτης

Ο Πρόεδρος Ομοσπονδίας, κ. Χαροκόπος Αντώνιος μετέφερε το μήνυμα του Προέδρου της Εθνικής Συνομοσπονδίας Ατόμων με Αναπηρία και Προέδρου του Ευρωπαϊκού Φόρουμ για την Αναπηρία, κ. Βαρδακαστάνη Ιωάννη.

Για την 40ετή λειτουργία του βραβεύτηκε το Ελληνικό Κέντρο Ψυχικής Υγιεινής και Ερευνών- Παράρτημα Πάτρας

-Κατά την διάρκεια της ημερίδας μίλησαν κατά σειρά:

- **Φωτόπουλος Δημήτριος**, Πρόεδρος Δ.Σ. Σωματείου Ατόμων με Αναπηρία Π.Ε. Αχαΐας «ΣΘΕΝΟΣ»
- **Σκόρδος Λεονάρδος**, Πρόεδρος Σωματείου Χρηστών Υπηρεσιών Ψυχικής Υγείας «ΑΥΤΟΕΚΠΡΟΣΩΠΗΣΗ»
- **Μπίκου Χριστίνα**, Πρόεδρος Δ.Σ. Συλλόγου για την Ψυχική Υγεία «ΣΟΨΥ» Πάτρας
- **Μαστοράκου Άννα**, Αντιπεριφερειάρχης Δημόσιας Υγείας Δυτικής Ελλάδας, Πρόεδρος Ιατρικού Συλλόγου Πατρών
- **Αλεξόπουλος (Πάνος) Παναγιώτης**, Αναπληρωτής Καθηγητής Ψυχιατρικής-Ψυχογηριατρικής Παν. Πατρών, Επισκέπτης Καθηγητής Πανεπιστημίων Technical University Munich & Trinity College Dublin
- **Σκαμνέλος Χρήστος**, Συντονιστής Δ/ντής Κέντρου Ψυχικής Υγείας Αιτ/ίας
- **Γιαννικούλης Χρήστος**, Πρόεδρος Δ.Σ. Ιατρικού Συλλόγου Π.Ε. Ηλείας
- **Αλμπάνη Ελένη**, Αντιπρύτανης Φοιτητικής Μέριμνας Πανεπιστημίου Πατρών
- **Μενούνου Χαϊδώ**, Παιδοψυχίατρος Γενικού Νοσοκομείου Παίδων Πατρών «Καραμανδάνειο»
- **Ρήγας Γεώργιος**, Ψυχίατρος, Επιμελητής Α' ΕΣΥ, Επιστημονικά Υπεύθυνος του Κέντρου Ψυχικής Υγείας Γενικού Νοσ. Πατρών «Ο Άγιος Ανδρέας»
- **Κούλης Στέφανος**, Ψυχίατρος, Πρόεδρος Δ.Σ. Κοι.Σ.Π.Ε. «ΦΑΡΟΣ» Το.Ψ.Υ.Ν.
- **Γκορίλας Θωμάς**, Πρόεδρος Δ.Σ. Σωματείου Γονέων και Φίλων Ατόμων με Αυτισμό Αχαΐας «ΜΙΤΟΣ»
- **Αρνιακός Αναστάσιος**, Κοινωνικός Λειτουργός, MSc- Κέντρο Ψυχικής Υγείας Γενικού Νοσοκομείου Πατρών «Ο Άγιος Ανδρέας»
- **Παξινός Θεόδωρος**, Ψυχολόγος, Επιστημονικά Υπεύθυνος Κέντρου Ημέρας Ψυχικά Πασχόντων Συλλόγου για την Ψυχική Υγείας «ΣΟΨΥ» Πάτρας
- **Γούλα Παναγιώτα**, Ψυχίατρος, Επιστημονικά Υπεύθυνη Κινητής Μονάδας Ψυχικής Υγείας Ν. Αχαΐας
- **Δάβουλος Χρήστος**, Πρόεδρος Νοσοκομειακών Ιατρών Αχαΐας (Ε.Ι.Ν.Α), Παθολόγος, Επιμελητής Β' Παθολογικής Κλινικής Π.Γ.Ν.Π.
- **Φουρτούνη Ευσταθία**, Ψυχίατρος, Επιμελήτρια Β', Ψυχιατρικό Τμήμα Γενικού Νοσοκομείου Κεφαλονιάς
- **Βαϊνά Γλυκερία**, Ψυχολόγος, Κινητή Μονάδα Ψυχικής Υγείας Κεφαλονιάς-Ζακύνθου- Ιθάκης ΑμΚΕ «ΜΕΤΑΒΑΣΗ»

Την ημερίδα συντόνισαν η κα Ιβάντισκ Ουλιάννα, Οργανωτική Γραμματέας της Π.ΟΜ.Α.μεΑ Δ.Ε. & Ν.Ι.Ν. και η κα Τσίχλα Κωνσταντίνα, Δημοσιογράφος

Κατά την διάρκεια της ημερίδας υπήρξε παράλληλη διερμηνεία στη Νοηματική Γλώσσα από το LampSign Agency ενώ τα έπιπλα που χρησιμοποιήθηκαν για την διεξαγωγή της ημερίδας ήταν χορηγία του καταστήματος «Γεωργιόπουλος».

Τέλος, εκθέσεις χειροτεχνιών παρουσίασαν οι Μονάδες Ψυχοκοινωνικής Αποκατάστασης «ΨΥΧΑΡΓΩΣ» και το Κοι.Σ.Π.Ε. Το. Ψ.Υ.Ν. Αχαΐας «ΦΑΡΟΣ»

Σκλήρυνση Κατά Πλάκας:

Οι θεραπευτικές στρατηγικές και το μέλλον για την αντιμετώπιση της νόσου

Η Ειρήνη Τσιαμάκη, νευρολόγος, υπεύθυνη του Ιατρείου Απομυελινωτικών Νοσημάτων της Πανεπιστημιακής Νευρολογικής Κλινικής Πατρών, εξηγεί...

«**Πρόκειται για ένα χρόνια, αυτοάνοσο, φλεγμονώδες και νευροεκφυλιστικό νόσημα του Κεντρικού Νευρικού Συστήματος** που επηρεάζει > 2,9 εκ ανθρώπους παγκοσμίως. Κυρίως γυναίκες, με αναλογία γυναίκες /άντρες: 2:1. Προσβάλλει κυρίως άτομα νεαρής ηλικίας με τυπική έναρξη νόσου μεταξύ 20-40 ετών, παρότι έχει αυξηθεί ο επιπολασμός της και σε μεγαλύτερες ηλικίες. Οι επιπτώσεις της ΣΚΠ τόσο για την κοινωνία όσο και για τον ασθενή είναι σημαντικές. Φτωχή ποιότητα ζωής, αυξημένο κόστος υγειονομικής περίθαλψης και δραματική επίπτωση στην εργασία είναι τα σημαντικότερα προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι άνθρωποι που νοσούν. Σίγουρα οι συνθήκες σε σχέση με το παρελθόν έχουν βελτιωθεί. Η γνώση μας πάνω στην παθοφυσιολογία της νόσου που συνεχώς αυξάνεται, οδήγησε στο να υπάρχουν πλέον 18 σκευάσματα ανοσοτροποποιητικά της νόσου και αρκετά υπό έρευνα. Αλλά και η καλύτερη κατανόηση των μη κινητικών συμπτωμάτων της νόσου, φαίνεται να συμβάλλει στη βελτίωση της ποιότητας ζωής των ασθενών, που είναι και το ζητούμενο».

Ποια είναι η θεραπευτική στρατηγική σε έναν ασθενή με σκλήρυνση κατά πλάκας; Γύρω από ποιους άξονες κινείται;

Καταρχάς είναι σημαντική η πρόσβαση των ασθενών σε Εξειδικευμένες Μονάδες Υγείας, με ειδικούς νευρολόγους, ώστε να επιτευχθεί πρόωμη διάγνωση και ταχεία έναρξη της κατάλληλης ανοσοτροποποιητικής αγωγής. Αυτός είναι και ο πρώτος πυλώνας της θεραπευτικής στρατηγικής για την προσέγγιση της νόσου. Επί του παρόντος, υπάρχουν 18 διαθέσιμα σκευάσματα ικανά να τροποποιήσουν το ανοσολογικό προφίλ των ασθενών ώστε να διατηρηθεί η λειτουργικότητα τους όσο το δυνατόν περισσότερο στον χρόνο. Σε κάθε περίπτωση η έναρξη της ανοσοτροποποιητικής αγωγής απαιτεί στενή παρακολούθηση του ασθενούς για την εκτίμηση της αποτελεσματικότητάς της, της διαχείρισης των παρενεργειών, εάν υπάρχουν και την εκτίμηση της προοδευτικότητας της νόσου. Στόχος της αγωγής είναι η απουσία ενδείξεων ενεργότητας της νόσου που σημαίνει απουσία κλινικών υποτροπών, απουσία ενεργότητας της νόσου στην μαγνητική τομογραφία και απουσία σημείων προοδευτικότητας.

Η ανοσοτροποποιητική αγωγή δεν αποτελεί όμως τον μοναδικό πυλώνα της θεραπευτικής μας στρατηγικής. Γνωρίζουμε ότι το 89,6% των ασθενών με ΣΚΠ εμφανίζουν κόπωση, ψυχική και σωματική, περισσότεροι από του μισούς ασθενείς εμφανίζουν προβλήματα ούρησης ή/και σεξουαλική δυσλειτουργία, ότι το 76,4 % των ασθενών εμφανίζουν προβλήματα στην βάδιση λόγω σπαστικότητας, το 54% των ασθενών παρουσιάζουν κατάθλιψη, διαταραχές ύπνου, χρόνια πόνο κτλ. Ενδεικτικά αναφέρω τα πιο συχνά μη κινητικά συμπτώματα που όμως επηρεάζουν σημαντικά τη λειτουργικότητα των ανθρώπων που πάσχουν από τη νόσο, και χρειάζεται να ελεγχθούν προκειμένου να βελτιωθεί η ποιότητα ζωής των πασχόντων.

Και φυσικά η φυσικοθεραπεία /κινησιοθεραπεία, χρειάζονται για τη διατήρηση της αυτονομίας, τη σταθεροποίηση της αναπηρίας, αλλά και τη λειτουργική ανάκαμψη, όπου είναι εφικτό. Η θεραπευτική προσέγγιση λοιπόν των ασθενών με ΣΚΠ χρήζει συχνά Διεπιστημονική ομάδα που μαζί με τον νευρολόγο θα καθορίσει την θεραπευτική στρατηγική διαχείρισης της νόσου. Πάντα με γνώμονα τη διατήρηση της λειτουργικότητας και της ποιότητας ζωής των ανθρώπων που πάσχουν.

Με βάση ποια κριτήρια επιλέγεται η θεραπεία από τον ιατρό;

Η μορφή της νόσου εάν είναι με εξάρσεις και υφέσεις ή προοδευτική μορφή, το φορτίο της νόσου στη μαγνητική τομογραφία, η συχνότητα ή/και βαρύτητα των υποτροπών, η ηλικία, η επιθυμία τεκνοποίησης, τα υποκείμενα νοσήματα και ο τρόπος ζωής του ασθενούς είναι παράμετροι που αξιολογούνται στην επιλογή της θεραπείας. Σε κάθε περίπτωση, χρειάζεται στενή συνεργασία μεταξύ ασθενούς και θεράποντα, και ενδελεχή συζήτηση ώστε να επιλεγεί το βέλτιστο θεραπευτικό πλάνο το οποίο θα είναι αποτελεσματικό όσον αφορά στο κομμάτι της

διαχείρισης της νόσου, αλλά και στο οποίο ο ασθενής θα νιώθει ασφαλής και χαρούμενος. Όπως προαναφέρθηκε, στη θεραπευτική μας φαρέτρα υπάρχουν 18 ανοσοτροποιοτικά φάρμακα και στην πλειονότητα των περιπτώσεων των ασθενών επιτυγχάνεται το ζητούμενο, δηλαδή η απουσία σημείων ενεργότητας της νόσου.

Πού στοχεύουν οι θεραπείες και τα φάρμακα που υπάρχουν; Ποια είναι η «φιλοσοφία» τους;

Η Σκλήρυνση κατά πλάκας ανήκει στην κατηγορία νοσημάτων που ονομάζονται Απομυελινωτικά Νοσήματα. Πρόκειται για νοσήματα με κοινό χαρακτηριστικό την επίθεση του ανοσιακού συστήματος κατά της μυελίνης, του μονωτικού υλικού που αποτελεί το προστατευτικό περιβλήμα των νευρικών κυττάρων. Στην ΣΚΠ, το ανοσιακό σύστημα ενεργοποιείται παθολογικά και επιτίθεται κατά των κυττάρων του ίδιου του οργανισμού, με συνέπεια την απώλεια της μυελίνης σε πολλές περιοχές. Η επίθεση αφήνει περιοχές ουλώδους ιστού που έχουν πάρει την ονομασία σκλήρυνση και συρρέουν σε πλάκες που είναι χαρακτηριστικές της νόσου, εξ ου και το όνομά της. Η αιτία αυτής της ενεργοποίησης είναι άγνωστη. Οι «πλάκες» είναι ορατές στη μαγνητική τομογραφία εγκεφάλου (ή νωτιαίου μυελού) και αποδίδονται συχνά με τον όρο «απομυελινωτικές εστίες».

Ο στόχος λοιπόν της θεραπείας είναι διττός. Αφενός η τροποποίηση του ανοσοποιητικού συστήματος ώστε να μη δημιουργούνται νέες εστίες άρα να μην υπάρχει ακτινολογική ενεργότητα και κλινικό σύμπτωμα (υποτροπή) και αφετέρου η αποφυγή καταστροφής των νευραξόνων από τη συνεχή καταστροφή της μυελίνης. Κάτι τέτοιο σημαίνει έκπτωση λειτουργικότητας. Καθένα από τα ανοσοτροποιοτικά φάρμακα που διαθέτουμε στοχεύουν σε διαφορετικές θέσεις του ανοσοποιητικού συστήματος, με σκοπό της αποφυγής της καταστροφής της μυελίνης. Ευτυχώς, πλέον έχουμε αρκετά και αποτελεσματικά «όπλα» στην θεραπευτική μας φαρέτρα.

Τι αναμένουμε στο μέλλον σε σχέση με τις θεραπείες; Υπάρχει περιθώριο βελτίωσης για λιγότερες παρενέργειες;

Υπάρχει μεγάλο ερευνητικό ενδιαφέρον για την περαιτέρω κατανόηση της παθοφυσιολογίας της νόσου και για νέους θεραπευτικούς στόχους για την ΣΚΠ. Γίνεται έρευνα για νέες θεραπείες που τροποποιούν το ανοσοποιητικό σύστημα στο σύνολό του και για νέους θεραπευτικούς στόχους στο εξαιρετικά πολύπλοκο μονοπάτι ενεργοποίησης του ανοσοποιητικού συστήματος, ώστε να αποφευχθεί η απώλεια της μυελίνης. Πολλά υποσχόμενες θεραπείες είναι αυτές που στοχεύουν στην επαναμυελίνωση, δηλαδή στη δυνατότητα του οργανισμού να αναγεννά μυελίνη. Πρόκειται για κλινικές μελέτες φάσης I και II, που εάν τα αποτελέσματά τους επιβεβαιωθούν θα οδηγήσουν σε μία πιο ολοκληρωμένη προσέγγιση της νόσου, για την αποφυγή της έκπτωσης της λειτουργικότητας. Αναμένουμε λοιπόν με ιδιαίτερο ενδιαφέρον τα αποτελέσματα των κλινικών μελετών, τόσο για την αποτελεσματικότητα των φαρμάκων που δοκιμάζονται όσο και για τις παρενέργειες που μπορεί να εμφανιστούν από την χορήγησή τους.

Θεωρώ ότι το μέλλον για τη θεραπευτική προσέγγιση της ΣΚΠ είναι ευοίωνο. Αλλά να τονίσω ότι έχουμε ήδη αρκετά φάρμακα που στην πλειονότητα των περιπτώσεων επιτυγχάνουν αποτελεσματική διαχείριση της νόσου, με ευνοϊκό προφίλ ασφάλειας.

Μαργαρίτα Καραγιώργου:

« Έμαθα να απολαμβάνω τις απλές καθημερινές στιγμές πιο ουσιαστικά και πιο έντονα»

Η Πρόεδρος της Ελληνικής Ένωσης για την Αντιμετώπιση της Σκλήρυνσης Κατά Πλάκας Δυτικής Ελλάδας μιλάει για τη ζωή με τη νόσο

Πόσα χρόνια πορεύεστε με την σκλήρυνση κατά πλάκας; Ποια είναι η δική σας ιστορία μέχρι την διάγνωση;

Με τη ΣΚΠ συζώ από το 1995 που έγινε η διάγνωση. Πριν ήμουν μια ανέμελη γυναίκα, παντρεμένη, εργαζόμενη και με πολλούς στόχους για περαιτέρω σπουδές για την ανέλιξή μου.

Ποιες ήταν οι πρώτες σκέψεις; Ποιοι ήταν οι φόβοι ή οι αγωνίες;

Στην αρχή με σόκαρε η διάγνωση και είναι γεγονός ότι ήταν πολύ δύσκολο να αποδεχτώ την συμβίωση με ένα χρόνιο νόσημα. Σαφέστατα είχα πολλούς φόβους και αγωνίες για το μέλλον και την εξέλιξη της νόσου.

Πόσα από αυτά διαψευστήκαν στην πορεία και πώς είναι η ζωή με την νόσο;

Συμβιώνοντας με τη ΣΚΠ, οι δυσκολίες της καθημερινότητας είναι πολλές και ποικίλες. Η ζωή είναι από μόνη της μια συνεχής πρόκληση και θα πρέπει να είναι κάποιος πανέτοιμος, ανά πάσα στιγμή, με δύναμη και σθένος να αντιμετωπίζει με θάρρος και αισιοδοξία την οποιαδήποτε δυσκολία που πιθανόν αντιμετωπίζει!

Τι σας «δίδαξε» η σκλήρυνση κατά πλάκας;

Έμαθα να απολαμβάνω τις απλές καθημερινές στιγμές πιο ουσιαστικά και πιο έντονα, σεβόμενη τα όριά μου, προσπαθώντας να μην τα προσπερνώ. Είμαι άτομο της προσφοράς και της βοήθειας των συνανθρώπων μου σε προβλήματα που ίσως αντιμετωπίζουν και η ιδέα της ανθρωπίνης αλληλοβοήθειας και της κοινωνικής αλληλεγγύης ενίσχυσε τη συμμετοχή μου στο συλλογικό τομέα της ΣΚΠ και γενικότερα της αναπηρίας, προσδίδοντας νέο περιεχόμενο στη ζωή μου.

Ως ασθενής, ποιες θα λέγατε ότι είναι οι ιδιαιτερότητες αυτής της νόσου;

Υπάρχουν στιγμές που ο ασθενής αδυνατεί να λειτουργήσει αυτόνομα, ακόμα και σε απλές καταστάσεις, καθώς και στην παρουσία του σε κοινωνικές καταστάσεις. Επίσης αντιμετωπίζει δυσκολίες σε θέματα ασφαλιστικά, με τις επιτροπές πιστοποίησης αναπηρίας για τις κοινωνικές παροχές που δικαιούται. Ακόμη δυσκολεύεται στη μετακίνηση για να προμηθευτεί την απαραίτητη φαρμακευτική αγωγή, καθώς και να προσεγγίσει νέες θεραπευτικές μεθόδους και φάρμακα που δεν κυκλοφορούν ακόμη στην Ελλάδα.

Ποιος θα λέγατε ότι είναι ο μεγαλύτερος μύθος σε σχέση με την σκλήρυνση κατά πλάκας;

Αυτό που θα τόνιζα είναι ότι η ΣΚΠ δε σου στερεί το δικαίωμα να ζεις και να διεκδικείς την αξιοπρεπή διαβίωσή σου. Για αυτό πρέπει ο πάσχοντας να προσπαθεί πάντα να διατηρεί την κοινωνική του ζωή και να αντιμετωπίζει τη νέα κατάσταση με ρεαλισμό και ευελιξία.

Εδώ και πάρα πολλά χρόνια έχετε εθελοντική δράση και ως Πρόεδρος της Ελληνικής Ένωσης για την Αντιμετώπιση της Σκλήρυνσης Κατά Πλάκας Δυτικής Ελλάδας. Πώς είναι αυτή η μακρόχρονη διαδρομή και ποια είναι η πρόκληση για το μέλλον;

Σκοπός της ΕΕΑΣΚΠ είναι η ευαισθητοποίηση για την ΣΚΠ και ο στόχος είναι η σωστή επιστημονική ενημέρωση με συντονισμένες μελέτες και έρευνες για την ΣΚΠ και η προώθηση και διεκδίκηση από τους φορείς της πολιτείας με σκοπό την ουσιαστική ένταξη και αξιοποίηση των κοινωνικών και επαγγελματικών ικανοτήτων των ΑμΣΚΠ, ώστε να παραμένουν ενεργά και παραγωγικά μέλη της κοινωνίας μας.

Πόσα πράγματα έχουν αλλάξει σχετικά τις θεραπείες και τα φάρμακα για την σκλήρυνση κατά πλάκας και τι φαίνεται να έρχεται στο μέλλον;

Έχουν αλλάξει προς το καλύτερο διότι βάσει των συνεχών και έγκριτων μελετών ανά τον κόσμο υπάρχουν ελπίδες για την καλύτερη αντιμετώπιση της νόσου. Καθώς δεν έχει βρεθεί ακόμη οριστική θεραπεία για την Πολλαπλή Σκλήρυνση, διεξάγονται εκτενείς έρευνες σε παγκόσμιο επίπεδο.

Η Σκλήρυνση κατά Πλάκας στην παιδική ηλικία «Η παιδικής ηλικίας έναρξης ΠΣ είναι μία σπάνια νόσος με διαρκώς όμως αυξανόμενα ποσοστά, διεθνώς»

Η Μαρία Αναγνωστούλη, μόνιμη επίκουρη καθηγήτρια Νευρολογίας, υπεύθυνη Μονάδας Πολλαπλής Σκλήρυνσης και Απομυελινωτικών Νοσημάτων, Κέντρου Εμπειρογνωμοσύνης για τα Σπάνια Απομυελινωτικά & Αυτοάνοσα Νοσήματα του ΚΝΣ, στην Α' Παν/κή Νευρ/κή Κλινική της Ιατρικής Σχολής του Ε.Κ.Π.Α στο Αιγινήτειο Νοσοκομείο, εξηγεί...

Πόσο συχνή είναι η διάγνωση σκλήρυνσης κατά πλάκας σε παιδιά και εφήβους;

Στους καυκασιανούς πληθυσμούς, όπου ανήκουμε και εμείς ως ελληνικός λαός, το ποσοστό των παιδιών που πάσχουν από Πολλαπλή Σκλήρυνση (ΠΣ) ή Σκλήρυνση κατά Πλάκας (ΣΚΠ) αποτελεί το 5-10% του συνόλου των πασχόντων. Εάν ανατρέξουμε και στα τελευταία δεδομένα στην χώρα μας, μέσω ηλεκτρονικής συνταγογράφησης, το σύνολο των πασχόντων από ΠΣ στην Ελλάδα ανέρχεται στα 20.000 περιστατικά περίπου, οπότε μιλάμε για περίπου 1.000-2.000 παιδιά πάσχοντα! Η παιδικής ηλικίας έναρξης ΠΣ είναι μία σπάνια νόσος φυσικά, με διαρκώς όμως αυξανόμενα ποσοστά, διεθνώς!

Ποια είναι τα συμπτώματα που εμφανίζονται;

Τα συμπτώματα είναι αυτά με τα οποία εμφανίζεται και στους ενήλικες, αλλά με διαφορετική συχνότητα. Μπορεί να υπάρχει θόλωση όρασης και διαταραχή αντίληψης των χρωμάτων και ειδικά του κόκκινου χρώματος, αδυναμία κάποιου άκρου, χεριού ή ποδιού, με διαταραχή αντιστοίχως και της στάσης και της βάδισης, διαταραχή της

ισορροπίας, με ζάλη και αστάθεια, μουδιάσματα, διαταραχή από την ούρηση και την αφόδευση, ή και άλλα σπανιότερα συμπτώματα, όπως τριδυμαλγία ή κώφωση, μονόπλευρη ή αμφοτερόπλευρη. Στα παιδιά είναι συχνή η εμφάνιση γενικευμένης κόπωσης, νοητικές διαταραχές, κυρίως από την προσοχή και τη μνήμη και διαταραχές του ύπνου, με διαταραχές του βιολογικού ρολογιού. Δηλαδή τα παιδιά τείνουν να κοιμούνται αργά και να ξυπνούν αργά, για μεγάλα χρονικά διαστήματα, πολύ καιρό πριν εμφανιστούν τα τυπικά συμπτώματα της ΠΣ. Όλα αυτά έχουν αντίκτυπο στις επιδόσεις τους στο σχολείο, τόσο στα μαθήματα, όσο και στις αθλοπαιδιές.

Μπορούν να εφαρμοστούν οι ίδιες θεραπείες που εφαρμόζονται και στους ενήλικες; Ποια είναι η «στρατηγική» που ακολουθείται σε αυτές τις ηλικίες;

Όλα τα φάρμακα που υπάρχουν διαθέσιμα για τους ενήλικες μπορούν να δοθούν και στα παιδιά, αν παραστεί ανάγκη. Υπάρχουν φάρμακα που έχουν εγκριθεί για τα παιδιά διεθνώς, μέσω κλινικών μελετών (π.χ. ιντερφερόνες, φινγκολιμόδη, περιφλουνομίδη, φουμαρικός διμεθυλεστερας) και άλλα που δίδονται εκτός τυπικής ένδειξης, με μεγάλο αριθμό περιστατικών διεθνώς, όπως η ναταλιζουμάμπη και η ριτουξιμάμπη. Στην Α' Παν/κή Νευρολογική Κλινική διενεργούμε από ετών κλινικές μελέτες στην παιδική ΠΣ, όπως η TERIKIDS, LEMKIDS, OPERRETTA κ.λπ., ενώ η εμπειρία του κέντρου μας και εμού προσωπικά είναι μεγάλη και ευρεία, όχι μόνο για την παιδική ΠΣ, αλλά και για όλα τα απομυελινωτικά νοσήματα του Κεντρικού Νευρικού Συστήματος (ΚΝΣ), αφού είμαστε το πρώτο Κέντρο Εμπειρογνωμοσύνης για τα Σπάνια Απομυελινωτικά και Αυτοάνοσα Νοσήματα του ΚΝΣ, όπου ανήκει και η παιδική ΠΣ. Πρόσφατα ολοκληρώθηκε με επιτυχία και το 5ο Πανελλήνιο Διεπιστημονικό Συνέδριο για την Παιδική ΠΣ, από τον φορέα ΕΙΠΕΕΣ (Ελληνικό Ινστιτούτο Παιδικής, Εφηβικής και Ενηλίκων Σκλήρυνσης κατά Πλάκας), στην Αθήνα, με εκλεκτούς και διακεκριμένους Καθηγητές από Ελλάδα και εξωτερικό.

Πόσο σημαντικό είναι να δίνεται έμφαση και στο ψυχολογικό σκέλος; Ποιος είναι ο ρόλος των γονέων;

Είναι εξαιρετικά σημαντικός ο ψυχολογικός παράγοντας! Έχει διαπιστωθεί από τον 19ο αιώνα, όταν πρωτοπεριγράφηκε η νόσος από τον Charcot, ότι τα ψυχοπαιστικά γεγονότα και το ψυχολογικό ή κοινωνικό στρες επιδρούν αρνητικά στη νόσο και επιτείνουν τις υποτροπές και την εξέλιξη της. Επιπλέον χρειάζεται και ευαισθητοποίηση των γονέων και των δασκάλων για το νόσημα, ώστε να μπορούν να αναγνωρίσουν σπάνια συμπτώματα, όπως η κόπωση και οι διαταραχές προσοχής και μνήμης και οι διαταραχές ύπνου.

Εκείνο όμως που πρέπει να γίνει αντιληπτό είναι ότι η νόσος μπορεί να μην είναι πλήρως ίασιμη, αλλά είναι εξαιρετικά καλά ελεγχόμενη όταν υπάρχει έγκαιρη έναρξη θεραπείας και έγκαιρη αλλαγή θεραπείας, με εξατομικευμένη στόχευση από έμπειρους, ειδικούς νευρολόγους και φυσικά τακτική παρακολούθηση.

Μάριος Παχτσαλίδης

Αντιπρόεδρος της Πανελλήνιας Ομοσπονδίας Ατόμων με Σκλήρυνση Κατά Πλάκας (ΠΟΑμΣΚΠ)

«**Η Ομοσπονδία ξεκίνησε το 2008** με σκοπό να επιλύει προβλήματα που αντιμετωπίζουν τα άτομα με σκλήρυνση κατά πλάκας, είτε φαρμακευτικά είτε με την Πολιτεία σε ζητήματα αναπηρίας. Ένα πρόσφατο βήμα μας ήταν το ΠουΣ app, μία εφαρμογή, διαθέσιμη για Android και IOS συσκευές που δημιουργήθηκε για τη διαχείριση της Πολλαπλής Σκλήρυνσης. Όραμα είναι να έχουμε μία κοινή πορεία με τους συλλόγους μας και να έχουμε μία δυνατή «φωνή».

Πρόκειται για μία νόσο που δεν είναι ορατή. Το πρόβλημα που δημιουργείται είναι ότι μπορεί αυτό που βιώνει ένας ασθενής με σκλήρυνση κατά πλάκας μπορεί να μην γίνεται αντιληπτό από τους γύρω του. Μπορεί να περπατάει και να κινείται κανονικά όμως μπορεί και να υπάρχουν άλλα προβλήματα, οφθαλμολογικά για παράδειγμα ή προβλήματα κόπωσης που είναι ένα από τα κυριότερα προβλήματα της σκλήρυνσης κατά πλάκας. Υπάρχει λοιπόν μία επιφυλακτικότητα απέναντι στον ασθενή. Πολλές φορές όταν ένας ασθενής λέει ότι δεν είναι καλά, θεωρείται ως μία δικαιολογία. Είναι άνιση η αντιμετώπιση σε κάποια πράγματα. Αν κάποιος δεν το ζήσει μέσα στην οικογένεια του, δεν μπορεί να το αντιληφθεί. Όταν ένας ασθενής περνά από μία επιτροπή για να πάρει την σύνταξη του ή κάποιο επίδομα είναι θετικό ότι οι επιτροπές που αποφασίζουν για τους ασθενείς απαρτίζονται και από ειδικότητες σχετικές με την νόσο που μπορούν να καταλάβουν και τα μη ορατά προβλήματά του. Ωστόσο υπάρχουν περιπτώσεις που επιτροπές κρίνουν ότι ο ασθενής είναι λειτουργικός.

Υπάρχει μια τεράστια βεντάλια φαρμάκων αυτή την στιγμή, υπάρχουν περίπου 18-20 φάρμακα αντιμετώπισης για την επιβράδυνσή της. Η ψυχολογία ωστόσο για εμένα είναι το πιο σημαντικό».

**Ημερίδα της
Περιφερειακής
Ομοσπονδίας
Ατόμων με Αναπηρία
Δυτικής Ελλάδας &
Νοτίων Ιονίων Νήσων
με θέμα:**

**«Ο λόγος στους Συλλόγους
των ατόμων με αναπηρία,
χρόνιως πασχόντων και
των οικογενειών τους»**

Με μεγάλη επιτυχία πραγματοποιήθηκε η ημερίδα που συνδιοργάνωσε η Περιφερειακή Ομοσπονδία Ατόμων με Αναπηρία Δυτικής Ελλάδας & Νοτίων Ιονίων Νήσων με την Περιφερειακή Ένωση Δήμων Δυτικής Ελλάδας, το Πανεπιστήμιο Πατρών, τον Οργανισμό Λιμένος Πατρών και τη στήριξη της Εθνική Συνομοσπονδίας Ατόμων με Αναπηρία και του Τεχνικού Επιμελητηρίου Δυτικής Ελλάδας, στην αίθουσα του ΤΕΕ Δυτικής Ελλάδας, στην Πάτρα.

Στην ημερίδα συμμετείχαν εκπρόσωποι από τα σωματεία- μέλη της Ομοσπονδίας που ανέδειξαν τα χρόνια και σοβαρά προβλήματα που αντιμετωπίζουν τα άτομα με αναπηρία, οι χρόνιοι πάσχοντες και οι οικογένειές τους στην Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας, στη Ζάκυνθο και την Κεφαλονιά, όπως η προσβασιμότητα στις πόλεις, η αναγκαιότητα των δομών των ατόμων με αναπηρία με νοητικές αναπηρίες και η αποϊδρυματοποίηση, η καθημερινότητα των ατόμων με ψυχική αναπηρία, η δωρεά οργάνων, η πρόσβαση στις μονάδες υγείας και στην αποκατάσταση, η ραγδαία αύξηση του σακχαρώδη διαβήτη, τα προβλήματα και οι προκλήσεις που αντιμετωπίζουν τα άτομα με θαλασσαιμία, η πρόσβαση των κωφών στην κοινωνία κ.α.

Στην ημερίδα συμμετείχε επίσης ο Γενικός Γραμματέας της Ε.Σ.Α.μεΑ, κος Βασίλης Κούτσιανος ενώ χαιρετισμό απεύθυναν ο Βουλευτής Αχαΐας, κος Ανδρέας Παναγιωτόπουλος, η Αντιπεριφερειάρχης Δημόσιας Υγείας, κα Άννα Μαστοράκου, η Αν. Τομεάρχης Υγείας του ΠΑΣΟΚ-ΚΙΝΑΛ, κα Κατερίνα Σολωμού, ο εκπρόσωπος του Κοινωνικού Οργανισμού Δήμου Πατρέων, κος Μιχάλης Μπακόπουλος και η Αντιπρόεδρος του Συνδέσμου Κοινωνικών Λειτουργιών Ελλάδας-Π.Τ. Δυτικής Ελλάδας, κα Λέττα Ζάγκλα.

**6η
Εκλογολογιστική
Συνέλευση
Π.ΟΜ.Α.μεΑ
Δ.Ε. & Ν.Ι.Ν.**

Το Σάββατο 20 Απριλίου 2024 πραγματοποιήθηκε η 6η Εκλογολογιστική Συνέλευση της Ομοσπονδίας, με μεγάλη συμμετοχή εκπροσώπων των φορέων-μελών, από τις Περιφερειακές Ενότητες Αιτωλοακαρνανίας, Αχαΐας, Ηλείας, Ζακύνθου και Κεφαλονιάς.

Τη συνέλευση χαιρέτισαν η Υφυπουργός Μεταφορών, κα Χριστίνα Αλεξοπούλου, ο Αντιπεριφερειάρχης Αθλητισμού Δυτικής Ελλάδας, κος Παναγιώτης Αντωνόπουλος και ο Γενικός Γραμματέας της Ε.Σ.Α.μεΑ, κος Βασίλης Κούτσιανος.

Νέο Διοικητικό Συμβούλιο & Ελεγκτική Επιτροπή

Μετά από πρόταση του πλειοψηφίσαντος των αρχαιρεσιών που διεξήχθησαν το Σάββατο 20 Απριλίου 2024, του Αντώνη Χαροκόπου και ομόφωνη αποδοχή των παριστάμενων μελών, το νέο Διοικητικό Συμβούλιο απαρτίζεται από τους κάτωθι:

Πρόεδρος: Χαροκόπος Αντώνης	(Π.Ε. Αχαΐας)
Αντιπρόεδρος Α': Παπαναγιώτου Παντελής	(Π.Ε. Ηλείας)
Αντιπρόεδρος Β': Βαρδακαστάνης Φίλιππος	(Π.Ε. Ζακύνθου)
Γενική Γραμματέας: Παναγοπούλου Βασιλική	(Π.Ε. Αιτωλοακαρνανίας)
Αν. Γενική Γραμματέας: Ρηγοπούλου Αγαθή	(Π.Ε. Ηλείας)
Ταμίας: Παπαστεφανάτος Γεράσιμος	(Π.Ε. Αχαΐας)
Αναπλ. Ταμίας: Μπίκου Χριστίνα	(Π.Ε. Αχαΐας)
Οργανωτικός Γραμματέας: Ίβανσικ Ουλιάνια	(Π.Ε. Αχαΐας)
Αναπλ. Οργανωτικός Γραμματέας: Τσιουύλης Γεώργιος	(Π.Ε. Αιτωλοακαρνανίας)
Μέλος: Παπανικολόπουλος Γεώργιος	(Π.Ε. Ηλείας)
Μέλος: Φλωροπούλου Παναγιώτα	(Π.Ε. Αιτωλοακαρνανίας)

Επίσης, συγκροτήθηκε και η κάτωθι Ελεγκτική Επιτροπή μετά από πρόταση του πλειοψηφίσαντος του Χουλιάρα Νικόλαου:

Πρόεδρος: Χουλιάρας Νικόλαος	(Π.Ε. Αχαΐας)
Γραμματέας: Βαρελάς Νεκτάριος	(Π.Ε. Αχαΐας)
Μέλος: Βάββας Χρήστος	(Π.Ε. Αχαΐας)

Εν συνεχεία, αφού δόθηκε ο λόγος σε όλα τα μέλη, ο νέος Πρόεδρος του Δ.Σ., κος Αντώνης Χαροκόπος συνεχάρη όλους για την εκλογή τους και εξέφρασε την πεποίθηση ότι το Διοικητικό Συμβούλιο θα συνεχίσει με την ίδια ενέργεια και σύμπνοια να εκτελεί τα καθήκοντά του. «Μόνο με συνεχής επικοινωνία θα διασφαλίσουμε την καλύτερη εκπροσώπηση των ατόμων με αναπηρία, χρονίως πασχόντων και των οικογενειών τους. Οι παρεμβάσεις μας θα μπορούν να είναι όσο πιο δυναμικές και διεκδικητικές γίνεται μόνο εάν συντασσόμαστε μαζί, δουλεύουμε μαζί.»

Στη συνεδρίαση παρέστη διαδικτυακά ο Πρόεδρος της Εθνικής Συνομοσπονδίας Ατόμων με Αναπηρία (Ε.Σ.Α.μεΑ) και υποψήφιος Ευρωβουλευτής, κος Ιωάννης Βαρδακαστάνης ο οποίος, αφού ευχήθηκε καλή δύναμη στο νέο Δ.Σ., αναφέρθηκε σε θέματα των ατόμων με αναπηρία, χρονίως πασχόντων και των οικογενειών τους στην Ελλάδα και την Ευρώπη.

Δράσεις -Συναντήσεις ΠΟΜΑμεΑ Δ.Ε. & Ν.Ι.Ν

Συνάντηση με τον Αν. Περιφερειάρχη Δυτικής Ελλάδας και την Αντιπεριφερειάρχη Κοινωνικής Πολιτικής και Οικογένειας

Μετά από αίτημα που κατέθεσε η Περιφερειακή Ομοσπονδία Ατόμων με Αναπηρία Δυτικής Ελλάδας και Νοτίων Ιονίων Νήσων πραγματοποιήθηκε συνάντηση μελών του Διοικητικού Συμβουλίου με τον Αναπληρωτή Περιφερειάρχη Δυτικής Ελλάδας, κ. Χαράλαμπο Μπονάνο και την Αντιπεριφερειάρχη Κοινωνικής Πολιτικής και Οικογένειας, κα Γεωργία Ντάτσικα, σε πολύ καλό κλίμα και πνεύμα συνεργασίας.

Συζητήθηκαν θέματα που απασχολούν τα άτομα με αναπηρία, τους χρόνιους πάσχοντες και τις οικογένειές τους, τις δομές των ατόμων με αναπηρία καθώς και η υλοποίηση δράσεων ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης.

Η αντιπροσωπεία της Ομοσπονδίας κατέθεσε ατζέντα θεμάτων και προτάσεις συνεργασίας με την Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας. Ενδεικτικά:

- Ανάνεωση Πρωτοκόλλου Συνεργασίας με την Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας και την Περιφερειακή Διεύθυνση Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης Δυτικής Ελλάδας με σκοπό την υλοποίηση δράσεων ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης της μαθητικής και εκπαιδευτικής κοινότητας σε θέματα των ατόμων με αναπηρία, χρόνιως πασχόντων και των οικογενειών τους.
- Συμβολή της Περιφέρειας στην ανάδειξη των δισεπίλυτων προβλημάτων που αντιμετωπίζουν τα άτομα με ψυχική αναπηρία εξαιτίας των ελλείψεων σε δομές και την χρόνια επιβάρυνση των υπαρχουσών.
- Εκπόνηση μελέτης με θέμα τη βελτίωση της προσβασιμότητας στον τουρισμό της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας. Η μελέτη θα αποτελέσει το πρώτο βήμα για να μετατραπεί τελικά η Π.Δ.Ε. στην πρώτη ευρωπαϊκή «Περιφέρεια Ισότητας», με αναβαθμισμένο τουριστικό προϊόν που θα την καταστήσει πόλο έλξης για τα άτομα με αναπηρία και τους συνοδούς τους.
- Καταγραφή και αξιοποίηση δημόσιων κτιρίων.
- Πρόσβαση των κινητικά αναπήρων, παρα/τετραπληγικών στις παραλίες της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας
- Δράσεις ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης για την Παγκόσμια Ημέρα Ψυχικής Υγείας- Διοργάνωση 4ου Φεστιβάλ Φορέων Κοινωνικής Φροντίδας
- Διανομή ενημερωτικού υλικού που θα αναδεικνύει ποικίλα θέματα όπως η δωρεά οργάνων, η εθελοντική αιμοδοσία, η πρόληψη του καρκίνου του μαστού και του μελανώματος, η διακοπή του καπνίσματος, του αλκοόλ και των ουσιών, η προσβασιμότητα των ατόμων με αναπηρία κ.α. σε συνεργασία με την Περιφέρεια και τους Δήμους Δυτικής Ελλάδας, μέσω των λογαριασμών των ΔΕΥΑ.
- Αύξηση της χρηματοδότηση των φορέων- μελών της Ομοσπονδίας που λειτουργούν δομές ατόμων με αναπηρία (Κέντρα Δημέρευσης/Ημερήσιας Φροντίδας και Στέγες Υποστηριζόμενης Διαβίωσης) από την επιχορήγηση του Υπουργείου Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας, για να καλύψουν τις αυξημένες, βασικές λειτουργικές ανάγκες τους.
- Χρηματοδότηση προγραμμάτων εκμάθησης Ελληνικής Νοηματικής Γλώσσας, μέσω ΕΣΠΑ ή άλλου χρηματοδοτικού εργαλείου σε υπάλληλους υπηρεσιών που έχουν άμεση επαφή με τους πολίτες, όπως στα κέντρα κοινότητας, τα ΚΕΠ, τις δομές υγείας κ.α., για την καλύτερη εξυπηρέτηση των ατόμων με κώφωση.
- Διοργάνωση συνέδριου με θέμα την Αποϊδρωματοποίηση, την Ανεξάρτητη Διαβίωση των Ατόμων με Αναπηρία και τον ρόλο του Προσωπικού Βοηθού
- Διερεύνηση για την προμήθεια ενός mini bus , ειδικά διαμορφωμένου για την εξυπηρέτηση αμαξιδίων, έως δέκα θέσεων, προκειμένου να καλυφθούν οι ανάγκες μετακίνησης ατόμων με αναπηρία στην Π.Δ.Ε.

Την Π.Ο.Μ.Α.μεΑ Δ.Ε. & Ν.Ι.Ν. εκπροσώπησαν ο Πρόεδρος του Δ.Σ. Αντώνης Χαροκόπος, η Αν. Ταμίας Χριστίνα Μπίκου, η Οργανωτική Γραμματέας Ουλιάνια Ιβάντσικ και ο Πρόεδρος της Ε.Ε. Νικόλαος Χουλιάρας,

Επιτυχής συνεργασία με τον Δήμο Πατρέων και την ΓΕΦΥΡΑ Α.Ε. για την Παγκόσμια Ημέρα Θαλασσαιμίας

Η Περιφερειακή Ομοσπονδία Ατόμων με Αναπηρία Δυτικής Ελλάδας & Νοτίων Ιονίων Νήσων με επιστολή της, ευχαρίστησε τον Δήμο Πατρέων, τον Αντιδήμαρχο Αθλητισμού, Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Πρασίνου, κο Παναγιώτη Πετρόπουλο και τους εργαζόμενους του Παμπελοποννησιακού Σταδίου για την άμεση ανταπόκρισή στο αίτημα της Ομοσπονδίας για συνεργασία, με αφορμή την Παγκόσμια Ημέρα Θαλασσαιμίας και την ανάδειξη κοινωνικού μηνύματος στην matrix του Σταδίου. Επίσης, την εταιρεία ΓΕΦΥΡΑ Α.Ε. για την προβολή παρόμοιου μηνύματος στα δίδοια της Γέφυρας Ρίου Αντιρρίου.

Συμμετοχή στο 12ο Φόρουμ Υγείας

Συνάντηση με την Αντιπρύτανη Φοιτητικής Μέριμνας του Πανεπιστημίου Πατρών

Την Τρίτη 24 Σεπτεμβρίου 2024 αντιπροσωπεία της Π.Ο.Μ.Α.μεΑ Δ.Ε. & Ν.Ι.Ν. πραγματοποίησε συνάντηση με την Αντιπρύτανη Φοιτητικής Μέριμνας του Πανεπιστημίου Πατρών, Αναπλ. Καθ. Ε. Αλμπάνη.

Η συνάντηση πραγματοποιήθηκε σε ευνοϊκό κλίμα εκατέρωθεν. Τα θέματα που μονοπώλησαν το ενδιαφέρον της συζήτησης και τα οποία ιεραρχούνται υψηλά στις προτεραιότητες σχετίστηκαν με:

- Την υλοποίηση προγραμμάτων π.χ. από το Τμήμα Μηχανολόγων και Αεροναυπηγών Μηχανικών για τον σχεδιασμό τεχνητών οργάνων και μελών, χρησιμοποιώντας νέες τεχνολογίες και τη ρομποτική.
- Την ανάπτυξη εφαρμογής για το κινητό, για την παρακολούθηση ασθενών με ΙΦΝΕ. Άλλωστε είναι σημαντικό να υπογραμμιστεί ότι η ανάπτυξη μίας εφαρμογής για το κινητό θα διευκόλυνε σημαντικά την παρακολούθηση των ασθενών, ενώ θα μπορούσε να χρησιμοποιηθεί και ως υπενθύμιση για τη λήψη φαρμάκων και την καταγραφή των ραντεβού με ιατρούς.
- Τη συνεργασία της Π.Ο.Μ.Α.μεΑ Δ.Ε. & Ν.Ι.Ν. με την υπηρεσία Κοινωνικής Μέριμνας Φοιτητών του Πανεπιστημίου Πατρών για το σχεδιασμό, την οργάνωση και την υλοποίηση δράσεων ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης των φοιτητών σε θέματα που αφορούν τα άτομα με αναπηρία και χρόνιες παθήσεις.

Επίσης, λοιπές δράσεις που συζητήθηκαν:

- Δράσεις σε συνεργασία με το Τμήμα Επιστημών της Εκπαίδευσης και Κοινωνικής Εργασίας και το Τμήμα Επιστημών της Εκπαίδευσης και της Αγωγής στην Προσχολική Ηλικία για την εκπόνηση σχετικής έρευνας που

θα αφορά την προσβασιμότητα των ατόμων με αναπηρία στο δομημένο και φυσικό περιβάλλον, την ενημέρωση των φοιτητών και τη διοργάνωση επισκέψεων των φοιτητών Κοινωνικής Εργασίας σε δομές ατόμων με αναπηρία και ενημέρωση για τις υπηρεσίες που προσφέρουν.

- Δωρεάν εφαρμογή προγραμμάτων εκμάθησης Ελληνικής Νοηματικής Γλώσσας σε επιστημονικό και διοικητικό προσωπικό που επιθυμεί, για την αποτελεσματικότερη επικοινωνία με τα κωφά άτομα.

- Ύπαρξη υποτιτλισμού ή διερμηνεία νοηματικής γλώσσας σε διαδικτυακά μαθήματα, όπου συμμετέχει φοιτητής με κώφωση ή βαρηκοΐα.

Την Ομοσπονδία εκπροσώπησαν, ο Πρόεδρος του Δ.Σ., κ. Αντώνης Χαροκόπος, η Οργανωτική Γραμματέας κ. Ουλιάννα Ιβάντσικ και ο ταμίας κ. Γεράσιμος Παπαστεφανάτος.

Συνάντηση με τον Δήμαρχο Ήλιδας κ. Χρήστο Χριστοδουλόπουλο ύστερα από αίτημα που κατέθεσε η Π.Ο.Μ.Α.μεΑ Δ.Ε. & Ν.Ι.Ν.

Πραγματοποιήθηκε συνάντηση μελών του Διοικητικού Συμβουλίου με τον Δήμαρχο Ήλιδας κ. Χρήστο Χριστοδουλόπουλο ενώ συμμετείχαν οι Αντιδήμαρχοι Γιώργος Κράλλης και Κωνσταντίνος Τσεριώνης, ο Γενικός Γραμματέας του Δήμου Ιωάννης Χουζούρης και υπηρεσιακοί υπάλληλοι.

Η συζήτηση πραγματοποιήθηκε σε πολύ καλό κλίμα και πνεύμα συνεργασίας. Συζητήθηκαν θέματα που απασχολούν τα άτομα με αναπηρία, τους χρόνιους πάσχοντες και τις οικογένειές τους, τις δομές των ατόμων με αναπηρία καθώς και η υλοποίηση δράσεων ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης.

Η αντιπροσωπεία της Ομοσπονδίας κατέθεσε ατζέντα θεμάτων και προτάσεις συνεργασίας με τον Δήμο Ήλιδας. Πιο συγκεκριμένα η Ομοσπονδία έκανε λόγο για διασφάλιση προσβασιμότητας και ιδιαίτερα των ατόμων με αναπηρία, καθώς αντιμετωπίζουν προβλήματα ελεύθερης και ασφαλούς μετακίνησης εξαιτίας της απουσίας προσπελασιμότητας και έλλειψης θέσεων στάθμευσης.

Πρότεινε τη δημιουργία καθολικά προσβάσιμων παραλιών για τα άτομα με παρα/τετραπληγία και κινητικές αναπηρίες αλλά και την ίδρυση Κέντρου Δημιουργική Απασχόλησης για άτομα με αναπηρία. Επιπλέον πρότεινε την απαλλαγή ή μείωση των δημοτικών φόρων- τελών στα άτομα με αναπηρία και την ίδρυση γραφείου για την εξυπηρέτηση των ατόμων με αναπηρία.

Την Ομοσπονδία την εκπροσώπησαν οι εξής : Πρόεδρος Χαροκόπος Αντώνης, Αντιπρόεδρος κος Παντελής Παπαναγιώτου, Μέλος Δ/Σ & Πρόεδρος του Συλλόγου Παραπληγικών Ηλείας κ. Παπανικολόπουλος Γεώργιος και ο κ. Πετρόπουλος Ιωάννης από τον Σύλλογο Παραπληγικών Ηλείας.

Συνάντηση της Π.Ο.Μ.Α.μεΑ Δ.Ε. & Ν.Ι.Ν. στην Ελεγχόμενη Δομή Προσωρινής Φιλοξενίας Αιτούντων Άσυλο στον Πύργο

Συνάντηση με τον Διοικητή της Ελεγχόμενης Δομής Προσωρινής Φιλοξενίας Αιτούντων Άσυλο Πύργου πραγματοποίησε το πρωί της Τρίτης ο Πρόεδρος της Περιφερειακής Ομοσπονδίας Ατόμων με Αναπηρία Δυτικής Ελλάδας & Νοτίων Ιονίων Νήσων, κ. Αντώνης Χαροκόπος και ο Αντιπρόεδρος, κ. Παντελής Παπαναγιώτου.

Κατά την διάρκεια της συνάντησης με τον κ. Χρήστο Τσιαχρή και τον Υπεύθυνο της Δομής, κ. Κωνσταντίνο Δημακόπουλο συζητήθηκαν τρόποι συνεργασίας προς όφελος των γυναικών και των παιδιών με αναπηρία και

χρόνια πάθηση που φιλοξενούνται.

Επισημαίνεται ωστόσο ότι είναι απαραίτητη η πρόνοια και η στήριξη από την πλευρά της Πολιτείας η οποία θα πρέπει να εξασφαλίζει την ύπαρξη του απαραίτητου προσωπικού, για την καλύτερη λειτουργία της εν λόγω δομής, ενώ για την αντιμετώπιση των προβλημάτων, θα πρέπει ο Δήμος μαζί με την Περιφέρεια να έχουν ανοιχτούς διαύλους επικοινωνίας και συνεργασίας.

Συνάντηση με μικρούς μαθητές με αφορμή την Παγκόσμια Ημέρα Ατόμων με Αναπηρία

Με αφορμή την 3η Δεκέμβρη, Παγκόσμια Ημέρα Ατόμων με Αναπηρία πραγματοποιήθηκε την Τετάρτη 4 Δεκεμβρίου ενημέρωση για θέματα σχετικά με την αναπηρία σε μαθητές, στο 7ο Δημοτικό Σχολείο της Πάτρας.

Σκοπός ήταν στο πλαίσιο της Παγκόσμιας Ημέρας να προωθηθεί η κατανόηση σε ζητήματα αναπηρίας αλλά και η κινητοποίηση υπέρ των δικαιωμάτων των ατόμων με αναπηρία.

Την πρόσκληση αποδέχθηκαν ο Πρόεδρος της Περιφερειακής Ομοσπονδίας Ατόμων με Αναπηρία Δυτικής Ελλάδας και Νοτίων Ιονίων Νήσων, κ. Αντώνης Χαροκόπος και η Οργανωτική Γραμματέας, κα Λιάνα Ιβάντσικ, ο Παραολυμπιονίκης, κ. Πολυχρόνης Χρονόπουλος αλλά και επιστημονικό προσωπικό από το Κέντρο Ψυχικής Υγείας του Γ.Ν.Π. «Ο Άγιος Ανδρέας».

Οι μαθητές της Ε΄ και ΣΤ΄ τάξης του 7ου και του 3ου Δημοτικού Σχολείου άκουσαν με ενδιαφέρον αλλά και ενθουσιασμό τις εμπειρίες τους ενώ θέλησαν να μάθουν περισσότερα για την καθημερινή ζωή ατόμων με αναπηρία και να πάρουν πληροφορίες. Συμμετείχαν ενεργά στην συζήτηση κάνοντας ερωτήσεις και δεν έκρυψαν τη χαρά τους γι αυτή την ξεχωριστή συνάντηση.

Υπογραφή Πρωτοκόλλου Συνεργασίας για δράσεις στη σχολική και εκπαιδευτική κοινότητα

Υπογράφηκε και ανανεώθηκε στις 16 Δεκεμβρίου 2024 το Πρωτόκολλο Συνεργασίας για την υλοποίηση δράσεων στη σχολική και εκπαιδευτική κοινότητα, μεταξύ της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας (Αν. Περιφερειάρχης, κ. Χ. Μπονάνος και Αντιπεριφερειάρχης Κοινωνικής Πολιτικής και Οικογένειας, κ. Γ. Ντάτσικα), της Περιφερειακής Διεύθυνσης Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης Δυτικής Ελλάδας (Διοικητής, κ. Ν. Δελέγκος) και της Περιφερειακής Ομοσπονδίας Ατόμων με Αναπηρία Δυτικής Ελλάδας και Νοτίων Ιονίων Νήσων (Πρόεδρος Δ.Σ., κ. Α. Χαροκόπος).

Αποτελεί μία σημαντική πρωτοβουλία με κεντρικό σκοπό την ενημέρωση, την ευαισθητοποίηση και την επαφή της μαθητικής και εκπαιδευτικής κοινότητας με θέματα που αφορούν τα άτομα με αναπηρία, χρόνιες παθήσεις/σπάνιες παθήσεις, τις οικογένειές τους και τους μαθητές με αναπηρία.

«Φλόγα»: 42 χρόνια προσφοράς και αγάπης δίχως όρους

Ο Σύλλογος Γονιών Παιδιών με Νεοπλασματική Ασθένεια «Φλόγα» είναι Πανελλήνιος Σύλλογος. Ιδρύθηκε το 1982 στο Γενικό Νοσοκομείο Παιδών Αθηνών «Παναγιώτη και Αγλαΐας Κυριακού», από ελάχιστους γονείς παιδιών με καρκίνο, γιατρούς, νοσηλευτές και ψυχολόγους του ογκολογικού τμήματος. Η «Φλόγα» είναι Σωματείο μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα.

Σήμερα, 42 χρόνια μετά από την ίδρυσή της, η «Φλόγα», αγκαλιάζει χιλιάδες οικογένειες σε όλη την Ελλάδα. Έχει εκπροσώπους με πλούσια δράση στις μεγαλύτερες πόλεις της χώρας. Λειτουργεί 22 παραρτήματα σε όλη την Ελλάδα που δημιούργησαν οι ίδιοι οι γονείς που στην πιο δύσκολη στιγμή της ζωής τους βρήκαν στη «Φλόγα» καταφύγιο και βοήθω σε κάθε τους πρόβλημα.

Παρέχει στέγη στους γονείς και τα παιδιά από την περιφέρεια. Σε τέσσερις ξενώνες φιλοξενούνται οικογένειες από την περιφέρεια κατά τη διάρκεια της υποχρεωτικής παραμονής τους στην Αθήνα. Επίσης, στο «Σπίτι των Παιδιών», λειτουργεί σχολείο (Νηπιαγωγείο, Δημοτικό, Γυμνάσιο, με καθηγητές αποσπασμένους από το Υπουργείο Παιδείας), για να μπορούν τα παιδιά να συνεχίζουν τα μαθήματά τους κανονικά.

Διαθέτει κατάλληλα εξοπλισμένα αυτοκίνητα για την άνετη και ασφαλή μετακίνηση των παιδιών από και προς τα νοσοκομεία και τα εξεταστικά κέντρα. Διαθέτει μονάδα η οποία με εξειδικευμένο νοσηλευτικό προσωπικό παρέχει νοσηλεία κατ' οίκον ώστε να μην ταλαιπωρούνται τα παιδιά με μετακινήσεις στα νοσοκομεία.

Η «Φλόγα» έχει αναλάβει και χρηματοδοτεί την ένταξη και συμμετοχή της Ελληνικής Εταιρείας Παιδιατρικής Αιματολογίας Ογκολογίας (ΕΕΠΑΟ) στα διεθνή συνεργατικά πρωτόκολλα θεραπείας παιδιών και εφήβων. Πλέον τα Ελληνόπουλα έχουν πρόσβαση σε προηγμένες θεραπείες και η λήψη των αποφάσεων για τη θεραπεία τους γίνεται από διεθνείς συνεργατικές ομάδες, χωρίς να χρειάζεται να καταφύγουν στο εξωτερικό για μια δεύτερη γνώμη. Έτσι, κάθε παιδί από την στιγμή που θα μπει σε Ογκολογικό τμήμα (Αθήνα- Θεσσαλονίκη- Ηράκλειο) δέχεται ακριβώς την ίδια φροντίδα από τους γιατρούς μας στην Ελλάδα όπως και κάθε άλλο παιδί σε κάθε προηγμένη χώρα της Ευρώπης.

Σε συνεργασία με τους γιατρούς των ογκολογικών τμημάτων των δημόσιων παιδιατρικών νοσοκομείων, η «Φλόγα» εντοπίζει και χρηματοδοτεί πραγματικές ανάγκες που δεν καλύπτονται από την Πολιτεία και μέχρι σήμερα έχει προσφέρει εξοπλισμό ύψους 7 εκατ. ευρώ.

Η «Φλόγα» προκειμένου να εξασφαλίσει την απρόσκοπτη πορεία της θεραπείας των παιδιών και τη συνολική κάλυψη των αναγκών τους, χρηματοδοτεί την απασχόληση επιστημονικού προσωπικού στα δημόσια παιδοογκολογικά τμήματα (γιατροί, βιολόγοι, κ.α.). Την απασχόληση υποστηρικτικού προσωπικού (ψυχολόγοι, κοινωνικοί λειτουργοί, γραμματείς), το πρόγραμμα «Νοσηλεία στο σπίτι», εκπαιδευτικά προγράμματα για τους γιατρούς και τους νοσηλευτές. Η «Φλόγα» χρηματοδοτεί το Κέντρο Εθελοντών Δοτών Μυελού των Οστών-ΚΕΔΜΟΠ- «Χάρισε Ζωή» του Πανεπιστημίου Πατρών για την πιστοποίηση των δειγμάτων που λαμβάνονται από υποψήφιους δότες.

Αξιοσημείωτα είναι τα όσα λέει ένα από τα παιδιά της «Φλόγας», η Χριστίνα Τρίχα φοιτήτρια σήμερα του Τμήματος Χημείας του Πανεπιστημίου Πατρών.

«Στην ηλικία των 12 ετών διαγνώστηκα με μη Hodgkin λέμφωμα Β από μεγάλα κύτταρα θυρεοειδούς. Όταν έμαθα πως έχω καρκίνο φοβήθηκα και αγχώθηκα. Με στεναχώρησε κυρίως το γεγονός πως θα πέσουν τα μαλλιά μου. Έκλαψα πάρα πολύ για αυτά όμως στην συνέχεια το ξεπέρασα με τη βοήθεια μιας γιατρού.

Μείναμε στην Αθήνα 6 μήνες, από τις 27 Μαΐου έως τις 26 Οκτωβρίου. Δεν πήγα σπίτι μου καθ' όλη τη διάρκεια των θεραπειών, είχα αποκτήσει πλέον ένα δεύτερο σπίτι, τη «Φλόγα». Εγώ και η μητέρα μου φιλοξενηθήκαμε στον ξενώνα της «Φλόγας» στον τέταρτο όροφο δωμάτιο 402.

Ήταν, είναι και θα είναι ένα δεύτερο σπίτι για εμένα το οποίο με φιλοξένησε, με αγκάλιασε και με έμαθε να μην τα παρατάω, γιατί εκεί όλα τα παιδιά είμαστε ίδια, η ζωή μας διατρέχει τον ίδιο κίνδυνο σε άλλους περισσότερο και σε άλλους λιγότερο.

Θεωρώ πως ο καρκίνος με έκανε αυτήν που είμαι σήμερα, με έμαθε να ζω την κάθε στιγμή της ζωής μου γιατί τίποτα δεν είναι δεδομένο, μπορεί να είναι μια νόσος πολύ επιθετική αλλά μέσα από αυτήν μπορείς να μάθεις πολλά πράγματα».

Εγκαίνια Γραφείου Υποστηριζόμενης Απασχόλησης του Κοι.Σ.Π.Ε. «Φάρος»

Με επιτυχία ολοκληρώθηκαν τα εγκαίνια του νέου εξειδικευμένου γραφείου υποστηριζόμενης απασχόλησης (ΕΓΥΑ) του Κοι.Σ.Π.Ε Φάρου. Υπότιτλος: Ψυχική υγεία και εργασία.

Η εκδήλωση διεξήχθη την Τετάρτη, 13 Νοεμβρίου και προσέλκυσε πλήθος ειδικών και φορέων ψυχικής υγείας.

Οι παρευρισκόμενοι είχαν την ευκαιρία να γνωρίσουν από κοντά τον νέο χώρο και να ενημερωθούν εκτενέστερα για το έργο του Κοινωνικού Συνεταιρισμού «Φάρου», καθώς και για τις νέες υπηρεσίες που αφορούν την επαγγελματική και κοινωνική αποκατάσταση ατόμων με σοβαρά ψυχοκοινωνικά προβλήματα

Στοιχεία επικοινωνίας ΕΓΥΑ:
Τηλέφωνο: 2616009140
Email: egya_faros@outlook.com

Διεύθυνση:
Λεωφόρος Γεωργίου Παπανδρέου 71, Πάτρα
Instagram: [koispeachaias_faros](https://www.instagram.com/koispeachaias_faros)
Facebook: Κοινωνικός Συνεταιρισμός Φάρος

"Οι πολίτες μας στέλνουν..."

Άνοια & Alzheimer: Όταν η νευροεκφύλιση του εγκεφάλου οδηγεί σε διαταραχή της μνήμης και της συμπεριφοράς

Ο Ιωάννης Ελλούλ, Καθηγητής Νευρολογίας Πανεπιστημίου Πατρών εξηγεί...

Τι συμβαίνει σε ένα άτομο με άνοια; Υπάρχουν στάδια στην εξέλιξη της και ποια είναι τα πρώτα συμπτώματα της άνοιας;

Η άνοια είναι η εκδήλωση της νευροεκφύλισης του εγκεφάλου που οδηγεί σε διαταραχή της μνήμης και της συμπεριφοράς. Η άνοια είναι ασθένεια, μάλιστα δεν είναι μια ασθένεια, αλλά διαφορετικές ασθένειες. Η νόσος Alzheimer (γνωστή παλαιότερα ως γεροντική άνοια) μαζί με την αγγειακή άνοια είναι οι πιο συχνές μορφές της άνοιας.

Η άνοια είναι πιο συχνή σε άτομα μεγαλύτερης ηλικίας, αλλά δεν σημαίνει ότι άτομα μικρότερης ηλικίας δεν νοσούν. Μεγαλώνοντας όλοι μας, λίγο πολύ, παρουσιάζουμε μια κάμψη της μνήμης, αλλά αυτό είναι στα πλαίσια της φυσιολογικής φθοράς της μνήμης που συμβαίνει με το πέρασμα των χρόνων. Επίσης, νιώθουμε ότι η μνήμη μας μας προδίδει σε περιόδους έντονου στρες ή μελαγχολίας, λόγω έλλειψης συγκέντρωσης.

Στην άνοια η απώλεια της μνήμης είναι προοδευτική και σταδιακά επιδεινούμενη. Αρχικά, αφορά κυρίως τα πρόσφατα γεγονότα και συχνά συνοδεύεται από διαταραχή της συμπεριφοράς, όπως εμμονές, σκηνές ζηλοτυπίας, αδιαφορία για σημαντικά οικογενειακά γεγονότα, αδικαιολόγητους εκνευρισμούς ή ξεσπάσματα θυμού. Με το πέρασμα του χρόνου προστίθενται και οι ψευδαισθήσεις (δηλαδή βλέπουν ή σπανιότερα ακούν πράγματα που δεν υπάρχουν), ευτυχώς όχι σε όλες τις περιπτώσεις.

Πώς αντιμετωπίζεται η άνοια; Υπάρχουν εξελίξεις σε επίπεδο θεραπειών και ποιος είναι ο στόχος τους;

Έως τώρα υπάρχουν φάρμακα που βοηθούν την μνήμη και την διαταραχή της συμπεριφοράς, αλλά όχι φάρμακα που θεραπεύουν ή τουλάχιστον επιβραδύνουν την πορεία της άνοιας. Μόνο για την περίπτωση της νόσου Alzheimer κυκλοφόρησε στις ΗΠΑ ένα πανάκριβο μονοκλωνικό αντίσωμα που πραγματικά καθαρίζει τον εγκέφαλο από τις πλάκες του αμυλοειδούς, την ουσία δηλαδή που θεωρείται έως σήμερα η αιτία της νόσου. Ο Ευρωπαϊκός Οργανισμός Φαρμάκου δεν επέτρεψε την κυκλοφορία του φαρμάκου στην Ευρώπη με το σκεπτικό ότι το όφελος είναι περιορισμένο, ενώ οι ανεπιθύμητες ενέργειες του πιο σημαντικές. Παρόλα αυτά, οι αρχές επανεξετάζουν το αίτημα για την κυκλοφορία του, ενώ η έρευνα συνεχίζεται.

Ας κρατήσουμε τον εγκέφαλό μας υγιή με την σωματική άσκηση, την μεσογειακή διαίτα, το σωστό σωματικό βάρος, την κοινωνικότητα, αποφεύγοντας το κάπνισμα, ρυθμίζοντας την αρτηριακή πίεση, το σάκχαρο, και την χοληστερίνη. Με τον ίδιο τρόπο προστατεύουμε τόσο τον εγκέφαλό μας, όσο και την καρδιά μας, από τα ισχαιμικά επεισόδια.

Κώστας Χρυσανθόπουλος

Πρόεδρος Πανελληνίας Εταιρείας Γηριατρικής και Γεροντολογίας,
Ομότιμος Καθηγητής Παθολογίας- Λοιμωξιολόγος

«Η άνοια είναι ένα μείζον κοινωνικό πρόβλημα.» Είναι πολύ σημαντικό να υπάρχει η απαραίτητη στήριξη και πρόνοια έτσι ώστε να μην απομονώνονται τα άτομα με άνοια. Πρόκειται για μία νόσο όπου ο εγκέφαλος ατροφεί και δεν μπορεί να προχωρήσει στις ανώτερες λειτουργίες όπως είναι η μνήμη, η συγκέντρωση, η αντίληψη, η σύνθεση της σκέψης. Αν αυτά δεν λειτουργούν, το άτομο παύει να είναι κοινωνικά ενεργό και μένει απομονωμένο με όλες τις συνέπειες.

Γίνονται βήματα προς αυτή την κατεύθυνση με σοβαρές προσπάθειες από ειδικότητες επιστημόνων και κέντρα

φροντίδας ηλικιωμένων με άνοια, με προγράμματα πρώιμης διάγνωσης της άνοιας, με κοινωνικούς λειτουργούς και ψυχολόγους να κάνουν tests νοημοσύνης έτσι ώστε να γίνει αντιληπτό αν ένα άτομο έχει ροπή σε αυτή την κατάσταση έτσι ώστε να γίνονται και κάποιες ενέργειες πρόληψης.

Ένα σημαντικό κομμάτι είναι αυτό των φροντιστών των ατόμων με άνοια. Οι φροντιστές αντιμετωπίζουν μία κατάσταση που είναι δύσκολη ψυχολογικά και χρειάζονται υποστήριξη. Στην Πάτρα υπάρχουν εθελοντικές ομάδες υποστήριξης φροντιστών. Εκπαιδεύονται για το πώς θα φροντίζουν τους δικούς τους ανθρώπους.

«Φροντίζω»: Με όραμα την δημιουργία μιας κοινωνίας φιλικής απέναντι στην τρίτη ηλικία και την άνοια

Το Κοινωνικό Σωματείο Αρωγής και Φροντίδας Ηλικιωμένων και ΑμεΑ- «Φροντίζω» είναι μια μη κερδοσκοπική οργάνωση, η οποία δημιουργήθηκε στην περιοχή της Πάτρας το 2009, με τη συμμετοχή εθελοντών από το χώρο της υγείας και κοινωνικής φροντίδας με σκοπό την προώθηση των δικαιωμάτων και την γενικότερη υποστήριξη των ατόμων τρίτης ηλικίας, των ασθενών με άνοια και νόσο Alzheimer και των οικογενειών τους. Όραμά του είναι να συμβάλει στη δημιουργία μιας κοινωνίας με πολίτες ευαισθητοποιημένους και ενημερωμένους για τις ανάγκες των ατόμων αυτών. Ο οργανισμός είναι μέλος της Πανελληνίας Ομοσπονδίας Νόσου Alzheimer & Συναφών Διαταραχών καθώς και της νεοσύστατης Ένωσης Μικρομεσαίων Οργανώσεων της Κοινωνίας των Πολιτών

Το σωματείο απασχολεί 20 άτομα προσωπικό, με ειδικότητες από το χώρο της υγείας (κοινωνικούς λειτουργούς, ψυχολόγους, ιατρούς, νοσηλευτές, φυσιοθεραπευτές κ.α.), με εμπειρία σε θέματα τρίτης ηλικίας και παρεμβάσεων σε άτομα με νευρογνωστικές διαταραχές.

Σε όλο τον κόσμο σήμερα, υπολογίζεται ότι περισσότερα από 50 εκατομμύρια άνθρωποι πάσχουν από κάποια μορφή άνοιας, αριθμός που αναμένεται να φτάσει τα 150 εκατομμύρια μέχρι το 2050. Σύμφωνα με πρόσφατα στατιστικά στοιχεία, στην Ελλάδα σχεδόν 200.000 άνθρωποι πάσχουν από άνοια και σχεδόν 300.000 από ήπια νοητική διαταραχή, η οποία είναι προστάδιο της άνοιας. Κάθε χρόνο προστίθενται 7 εκατομμύρια νέες περιπτώσεις άνοιας, δηλαδή ένας ασθενής κάθε 4 δευτερόλεπτα. Λόγω της αύξησης των περιπτώσεων, κυρίως στις φτωχότερες χώρες, υπολογίζεται ότι ο αριθμός των πασχόντων με κάποια μορφή άνοιας θα ανέλθει σε 82 εκατομμύρια το 2030 και θα τριπλασιαστεί το 2050.

Για κάθε ασθενή με άνοια, με μετριοπαθείς υπολογισμούς, επηρεάζεται η ζωή 2 έως 3 φροντιστών, μελών της οικογένειάς του, που σημαίνει ότι στην Ελλάδα μόνο, η πάθηση αφορά από ένα έως 1,5 εκατομμύρια πολίτες. Η μεγάλη αυτή ανάγκη αποτυπώνεται και μέσα από τους ανθρώπους που έχουν απευθυνθεί στο φορέα μας για την παροχή κάποιας υπηρεσίας. Ειδικότερα, μόνο κατά την λειτουργία της δομής του Κέντρου Ημέρας από τον Φεβρουάριο '20 έως τον Αύγουστο '24 έχουν λάβει υπηρεσίες περίπου 1.250 ωφελούμενοι (ηλικιωμένοι, άτομα με άνοια, οικογενειακοί φροντιστές) ενώ στα πλαίσια της υλοποίησης της Κατ' Οίκον Παρέμβασης από τον Μάιο του '15 μέχρι σήμερα, έχει εξυπηρετήσει, με ολοκληρωμένο τρόπο, 322 οικογένειες που φροντίζουν ένα άτομο με άνοια μέσα από πάνω 9.300 επισκέψεις.

Οι κυριότερες δράσεις του φορέα:

Κέντρο Ημέρας για Άτομα με Άνοια

Το Κέντρο Ημέρας για Άτομα με Άνοια λειτουργεί στην Πάτρα από το Φεβρουάριο του 2020 ως μονάδα ημερήσιας θεραπευτικής φροντίδας ανθρώπων με Αλτσχάιμερ και άλλες συναφείς διαταραχές. Στόχος είναι η απασχόληση ατόμων με Άνοια και Ήπια Νοητική Διαταραχή μέσω της εφαρμογής ομαδικών και ατομικών, μη φαρμακευτικών παρεμβάσεων, βάσει των αναγκών τους. Παράλληλα εντός της δομής του Κέντρου Ημέρας λειτουργεί Ιατρείο Μνήμης όπου μέσω ραντεβού μπορεί να γίνει έλεγχος των νοητικών του λειτουργιών και εν συνεχεία να λάβουν οδηγίες από εξειδικευμένους επαγγελματίες.

Κατ' Οίκον Παρέμβαση για την Άνοια:

Το πρόγραμμα της κατ' οίκον παρέμβασης για την Άνοια ξεκίνησε τον Μάιο 2015, από το σωματείο «Φροντίζω», με σκοπό την παροχή ολοκληρωμένων υπηρεσιών σε άτομα με άνοια και τις οικογένειες τους. Παρέχεται νοητική και σωματική ενδυνάμωση σε άτομα με άνοια, εκπαίδευση και συμβουλευτική υποστήριξη των φροντιστών τους σε θέματα διαχείρισης της ανούσιας πραγματικότητας και τρόπους αποφόρτισης από την επιβάρυνση της φροντίδας. Επίσης παρέχονται υπηρεσίες νοσηλευτικής συμβουλευτικής στους φροντιστές με στόχο την εκπαίδευση σε θέματα όπως η ασφάλεια του πάσχοντα στο χώρο, η διατήρηση της υγιεινής, πρόληψη κατακλίσεων κ.α.

Εκπαιδευτικά Σεμινάρια:

Το «Φροντίζω» υλοποιεί τον κύκλο σεμιναρίων στον οποίο μπορούν να συμμετάσχουν οικογενειακοί φροντιστές ατόμων με άνοια και επαγγελματίες υγείας με στόχο την ενημέρωση και την εκπαίδευση σε θέματα διαχείρισης της άνοιας και φροντίδας ατόμων τρίτης ηλικίας.

Εκδηλώσεις Ευαισθητοποίησης στην κοινότητα:

Μέσα από καμπάνιες και δράσεις ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης, στόχος είναι η δημιουργία φιλικών κοινοτήτων για την άνοια και την τρίτη ηλικία, στις οποίες τα άτομα έχουν καλή ποιότητα ζωής, και αποτελούν ενεργά και χρήσιμα μέλη τα κοινωνίας.

Όλες οι παραπάνω υπηρεσίες προσφέρονται δωρεάν.

- **Μιλώντας με τους ανθρώπους του Σωματείου**

Ποια είναι τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι οικογένειες των ανθρώπων αυτών;

Ένα από τα βασικά προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι οικογένειες των ατόμων με άνοια είναι η έλλειψη πληροφοριών και υποδομών για την παροχή υπηρεσιών στα άτομα αυτά. Οι οικογενειακοί φροντιστές που έρχονται αντιμέτωποι με την πάθηση του αγαπημένου τους πρέπει να βοηθηθούν να αντιμετωπίσουν την κατάσταση ολιστικά, δηλαδή τόσο σε πρακτικό επίπεδο της καθημερινότητας, όσο και σε ψυχολογικό επίπεδο αποδοχής της νέας κατάστασης. Παράλληλα πρόκειται για μια προοδευτική νόσο η οποία με την πάροδο του χρόνου έχει μεγάλες διαφοροποιήσεις, οπότε οι φροντιστές καλούνται να είναι ενήμεροι, να ξέρουν να αναγνωρίσουν και ακολούθως να αντιμετωπίσουν τις αλλαγές. Αυτό χρειάζεται μια συνεχή εκπαίδευση και υποστήριξη που παρέχεται στους φροντιστές από τους επαγγελματίες του Φροντίζω.

Τι θα πρέπει να αλλάξει για να βελτιωθεί η ποιότητα ζωής ασθενών και φροντιστών;

Ένα από τα βασικά σημεία που θα πρέπει να διαφοροποιηθούν αφορά τη γενικότερη ενημέρωση σε σχέση με την άνοια. Θα πρέπει η κοινωνία να ευαισθητοποιηθεί και να εκπαιδευτεί ώστε να μπορεί να αναγνωρίζει συμπτώματα της νόσου τόσο στους οικείους των ατόμων αυτών από τα πρώτα στάδια, όσο και στο γενικό πληθυσμό. Αυτό για να υλοποιηθεί θέλει προσπάθεια τόσο από τους επαγγελματίες που ασχολούνται με την άνοια, όσο και από την ίδια την πολιτεία.

Δυστυχώς η Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας είναι μια από τις περιοχές με μεγάλη έλλειψη εξειδικευμένων δομών για την πρόληψη, έγκαιρη διάγνωση και αποκατάσταση για άτομο με διάγνωση άνοιας και νόσου Alzheimer. Η δημιουργία νέων δομών ενημέρωσης και υποστήριξης ατόμων με άνοια και φροντιστών θα πρέπει να γίνει άμεσα και ακολούθως οι επαγγελματίες να κατευθυνθούν προς την κοινωνία και να ενημερώσουν το μεγαλύτερο δυνατό αριθμό ατόμων. Αυτό μπορεί να αφορά είτε επαγγελματίες, είτε απλούς πολίτες. Συμπερασματικά η γνώση για την άνοια, από τις πιο μικρές μέχρι τις μεγαλύτερες ηλικίες, θα μπορούσε να αποτελέσει την αρχή για μια κοινωνία πιο φιλική και ασφαλή για τα άτομα αυτά.

Επικοινωνία:

Διεύθυνση: Φαναρίου 25, Τ.Κ. 26222, Πάτρα

Τηλ: 2610240242

Website: <https://frodizo.gr/>

Email: info@frodizo.gr

Facebook: <https://www.facebook.com/Frodizo/>

Instagram: <https://www.instagram.com/frodizo/>

**Π.Ο.Μ.Α.-με.Α.
ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ
ΝΟΤΙΩΝ ΙΟΝΙΩΝ ΝΗΣΩΝ**

Εταιρεία Ατόμων με Νόση Γαλιάνου Καλλιόπη Κούλιας

ΜΑΚΗΤΕΣ
ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ ΑΝΑΠΗΡΩΝ

**ΣΩΜΑΤΕΙΟ ΑμεΑ
Ν. ΖΑΚΥΝΘΟΥ
ΟΙ ΠΟΠΟΛΑΡΟΙ**
Τίποτα για εμάς χωρίς εμάς!

**ΑΝΑΡΤΗΤΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ ΑΝΑΠΗΡΩΝ
Η ΝΕΡΩΙΚΑ**
ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΓΟΝΕΩΝ & ΚΗΛΕΜΟΝΩΝ

Σύλλογος Γονέων & Κηδεμόνων
Ατόμων με Αναπηρία Κεφαλονιάς

Σύλλογος Πασχόντων εκ Μεσογειακής Αναπηρίας Π.Ε. Ηλείας

Σύλλογος Ατόμων με Αναπηρία Αμφλοχίας «ΕΚΟ ΔΙΚΑΙΩΜΑ»

Είμαστε Ενωμένοι - Είμαστε Δυνατοί